

S T A D I A

HELSINGIN AMMATTIKORKEAKOULU

Opetusvideo leikki-ikäisen lapsen pelkojen lievittämiseksi hänen jäädessään yöksi sairaalaan

Hoitotyön koulutusohjelma,
sairaanhoitaja
Opinnäytetyö
09.11.2007

Suvi-Tuuli Halkola
Hanna-Leena Jahansson
Hanna Ylänen

Koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto	
Hoitotyön koulutusohjelma		Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto	
Tekijä/Tekijät			
Suvi-Tuuli Halkola, Hanna-Leena Jahnsson ja Hanna Ylänen			
Työn nimi			
Opetusvideo leikki-ikäisen lapsen pelkojen lievittämiseksi hänen jäädessään yöksi sairaalaan			
Työn laji	Aika	Sivumäärä	
Opinnäytetyö	Syky 2007	47 + 8 liitettä	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyömme tarkoituksena oli tehdä leikki-ikäisten lasten hoitotyöhön soveltuva opetusvideo Lastenklinikan osastojen käyttöön. Tavoitteenamme on, että videon näyttäminen lapselle ennaltaehkäisisi ja lievittäisi hänen sairaalapelkojaan sekä auttaisi häntä niiden käsittelyssä.</p> <p>Opinnäytetyömme on osa viisivuotista tutkimus- ja kehittämishanketta Musiikki- ja draama lapsen pelon ja kivun lievittäjänä. Sen tavoitteena on kehittää 2–6-vuotiaiden lasten pelon ja kivun hoitotyötä. Hankkeessa on aiemmin tutkittu lapsen pelkoja ja niistä selviytymiskeinoja sairaalassa sekä kehitelty erilaisia pelonlievitysmenetelmiä lasten ja perheiden tueksi. Toimeksiantajina hankkeessa ovat Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja Turun yliopisto.</p> <p>Kirjoitimme käsikirjoituksen hankkeeseen aiemmin tehtyjen opinnäytetöiden pohjalta. Leikki-ikäisillä lapsilla on monia sairaalapelkoja. Kokosimme opinnäytetöistä mielestämme lapsen merkittävimmät pelot ja niistä selviytymiskeinot. Käsitlemme videossamme erityisesti yksinjäämisen ja vanhemmista eroon joutumisen pelkoja.</p> <p>Videomme nimi on Yö sairaalassa. Siinä kuvataan yhden illan ja yön tapahtumat. Päähenkilönä on lapsi, joka jää ensimmäistä kertaa yöksi sairaalaan ilman vanhempia. Olemme nostaneet videossamme esiin erilaisia pelkoja, joita lapsi saattaa kokea yön aikana. Lapsi käyttää sisäisiä ja ulkoisia selviytymiskeinojaan pelkojensa voittamiseen. Katsomalla videon lapsi saa käsityksen yöllisistä tapahtumista ja keinoista selviytyä mahdollisista peloistaan. Lapsi voi nähdä, että joku on aina lähettyvillä ja apua on tarvittaessa saatavilla. Näin lapsi voi tuntea olonsa turvalliseksi sairaalassa ollessaan.</p> <p>Opinnäytetyömme koostuu kolmesta osasta. Dvd:n ja käsikirjoituksen lisäksi siihen kuuluu kirjallinen raportti, jossa on liitteenä käsikirjoituksen vaiheet, videossamme käytetty musiikki, itse tehty satu, kuvauslupa-anomus, yksityiskohtainen luettelo kuvauksissa käyttämistämme välineistä ja rekvisiitasta, dvd-kotelon takakansi sekä kuvaussuunnitelma.</p> <p>Omaksumaamme tietoa lasten peloista ja niistä selviytymiskeinoista voimme hyödyntää tulevaisuudessa niin hoitotyössä kuin yksityiselämässämme. Olemme oppineet yhteistyötaitoja sekä saaneet kokemusta monivaiheisen projektin toteuttamisesta ja tuotteen kehittämisestä.</p>			
Avainsanat			
leikki-ikäinen, sairaalapelot, selviytymiskeinot; dvd			

Degree Programme in		Degree	
Nursing and Health Care		Bachelor of Health Care	
Author/Authors			
Suvi-Tuuli Halkola, Hanna-Leena Jahnsson and Hanna Ylänen			
Title			
An Educational Video to Relieve the Fears of a Toddler Staying Over Night in a Hospital			
Type of Work	Date	Pages	
Final Project	Autumn 2007	47 + 8 appendices	
<p>ABSTRACT</p> <p>The purpose of this final project was to produce an educational video suitable for nursing of 2-6-year-old children. The video will be given for the Children's Hospital, Finland. The aim of this study was that showing the video for a child will prevent fears and help the child to cope with the possible fears.</p> <p>The final project is part of a five-year long research and development project Music and Drama to Help Alleviate Pain and Fear in Children conducted the Helsinki Polytechnic Stadia, the Hospital District of Helsinki and Uusimaa and the University of Turku. The aim of this project is to develop pediatric nursing. Previously in this project, there have been studies about fears experienced by children in a hospital and how they cope with their fears. Some methods have been developed based on these studies.</p> <p>The script we wrote was based on the previous studies of the project. These studies showed that toddlers may experience many different kinds of fears while staying in a hospital. We collected the most common fears and coping methods from the previous studies. On the video, we concentrated on dealing with the fear of separation from parents and being left alone. Our video, "Night in the Hospital", describes the events of an evening and a night in the hospital. The leading character is a child who has to stay in the hospital over night without her parents. The child experiences different kinds of fears and uses her internal and external coping methods to enhance courage. By watching our video, a child will get an idea about the following night and different kinds of coping methods. The child will understand that she or he will not be left alone. Thus, the child may feel secure while staying in the hospital.</p> <p>In addition to the DVD and the script, the final project includes a report of the project and, as appendices, different phases of creating the script, the music used on the video, a self-written story, an application for the licence needed for filming, a detailed list of the equipment used for filming and the props, the back of the DVD case and a filming plan.</p> <p>In future, we can utilise our knowledge about the fears and coping methods of a toddler at work and in our personal lives. We have learned how to work as a team and got more experience of carrying through a complex project and creating a product.</p>			
Keywords			
toddler, hospital related fears, coping methods; DVD			

OSA I

Rapporti

1 JOHDANTO

”Hei, mä oon nähny ton videon. Se on just hyvä. Sen jälkeen mua ei enää pelottanu niin paljon ja nyt ei pelota ollenkaan!” Tämä on ote opetusvideostamme. Opinnäytetyömme tarkoituksena oli tehdä leikki-ikäisen lapsen hoitotyöhön soveltuva opetusvideo. Sen tavoitteena on olla lasta ja hänen perhettään aktivoiva pelonlievitysmenetelmä. Videon näyttämällä lapselle pyritään ennaltaehkäisemään ja lievittämään lapsen pelkoja sekä auttamaan häntä niiden käsittelyssä.

Videossamme päähenkilönä on lapsi, joka jää ensimmäistä kertaa yöksi sairaalaan. Ero vanhemmista pelottaa. Sairaala on ympäristönä lapselle outo ja pelottava. Siellä on omittuisia laitteita, voimakkaita ja vieraita ääniä sekä tuntemattomia ihmisiä. Lapsi käyttää erilaisia selviytymiskeinoja pelkojensa voittamiseen. Videon avulla lapsi saa käsityksen yöllisistä tapahtumista ja keinoista selviytyä mahdollisista peloistaan. Sen katsottuaan lapsi voi tuntea olonsa turvalliseksi sairaalassa ollessaan.

Lasten- ja nuorten sairaala mahdollisti videomme tekemisen. Se kuvattiin lastentautien osastolla K2. Halusimme keskittyä hoitotyön näkökulmien käsittelyyn ja videon sisältöön liittyviin asioihin, joten tarvitsimme ulkopuolista apua videon toteutuksessa. Saimme apua perheenjäseniltämme, sukulaisiltamme ja ystäviltämme sekä heidän tuttaviltaan. Näyttelijöinä olivat Sallamari Carpén, Jussi Halkola, Lauri Halkola, Reetta Rajaste, Annu Ranta ja Seth Saarinen. Kuvaajana ja leikkaajana toimi Antti Nikulainen. Lauri Halkola toimi myös toisena kuvaajana. Videon viimeistelyyn saimme ammattiapua Optipari Oy:ltä. Jaakko Vierikko viimeisteli videon leikkauksen. Videomme tulee Lastenklinikan osastojen käyttöön.

Tekemämme käsikirjoitus ja kuvaussuunnitelma ohjaavat videomme kulkua. Kokosimme hankkeeseen aiemmin tehdyistä opinnäytetöistä tärkeimmät lapsen sairaalapelot ja niistä selviytymiskeinot. Opinnäytetöissä esiintyneet yleisimmät pelon aiheuttajat ohjaavat tapahtumien kulkua. Muokkasimme mielikuvitusta ja kokemusta todellisesta elämästä apuna käyttäen tarinasta mahdollisimman toden tuntuisen.

Käsikirjoituksemme sisältää yksityiskohtaisen kuvauksen jokaisesta kohtauksesta: tapahtuman, näyttelijöiden vuorosanat, liikkeet ja eleet sekä tapahtumapaikan kuvauksen. Kuvaussuunnitelmamme sisältää taas selkeästi jäseneltynä videon tapahtumat kohtauk-

sittain: näyttelijöiden liikkumisen, kuvakulmat, taustamusiikin ja muun erityisesti huomioitavan. Sen tarkoituksena oli auttaa kuvaustilanteessa, kuvattua materiaalia leikatesa ja tuotoksen viimeistelyssä.

Opinnäytetyömme on osa viisivuotista tutkimus- ja kehittämishanketta Musiikki- ja draama lapsen pelon ja kivun lievittäjänä. Hankkeen yhtenä tavoitteena on kehittää 2–6-vuotiaiden lasten pelon ja kivun hoitotyötä. Siinä on aiemmin tutkittu lapsen pelkoja ja niistä selviytymiskeinoja sairaalassa. Sen aikana on kehitetty erilaisia pelonlievitysmenetelmiä lasten ja perheiden tueksi. Toimeksiantajina hankkeessa ovat Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja Turun yliopisto.

Opinnäytetyöhömmme kuuluu videon ja käsikirjoituksen lisäksi kirjallinen raportti, jossa on liitteenä käsikirjoituksen vaiheet, videossamme käytetty taustamusiikki, itse tekemämme satu, kuvauslupa-anomus, yksityiskohtainen luettelo kuvauksissa käyttämämme välineistä ja rekvisiitasta, dvd-kotelon takakansi sekä kuvaussuunnitelma. Raportti sisältää leikki-ikäisen lapsen pelot ja niistä selviytymiskeinot videon perusteluna hoitotyön näkökulmasta sekä selostuksen työn etenemisestä vaihe vaiheelta. Raportti tehtiin Vilkan ja Airaksisen (2003) toiminnallisen opinnäytetyön ohjeita soveltaen.

2 LEIKKI-ikäISEN LAPSEN PELOT JA NIISTÄ SELVIITYMISKEINOT SAIRAALASSA SEKÄ NIIDEN YHTEYS KÄSIKIRJOITUKSEEN

Yksi ihmisen perustunteista on pelko. Se on normaali ja jokaiselle ihmiselle yksilöllinen reaktio todelliseen tai kuviteltuun uhkaan. Pelko on olennainen osa ihmisen kehitystä. Se on luonnollista, tervettä ja tarpeellista, jos sen voimakkuus on sopivissa rajoissa. (Heinonen – Pellikka – Teinus 2004: 3.) Synnynnäisiä pelkolajeja ovat kipu ja turvatomuus, jotka suojaavat ihmistä. Kehityksellisiä pelkolajeja ovat taas mielikuvituksen tuottamat pelot. (Niemenkari – Palokangas – Pohjankoski 2006: 6 - 7.)

Pelko on luonnollinen osa lapsipotilaiden sairaalakokemusta. Pelko on todellista ja siihen vaikuttavat ikä, sukupuoli, ympäristö, kulttuuri, sairaus sekä toimenpiteet. (Heinonen ym. 2004: 2 - 3.) Yleisimpiä leikki-ikäisen lapsen pelkoja ovat nukkumaan menon ja pimeään pelko sekä oman mielikuvituksen tuottamat ja ympäristöön liittyvät pelot (Niemenkari ym. 2006: 7).

Kaikilla lapsilla on omanlainen tapa kohdata pelkoja. Näiden tapojen löytämiseen he tarvitsevat aikuisen apua. Erilaiset taiteen muodot, kuten musiikki, laulut, lorut, leikit sekä lapsen oman mielikuvituksen hyödyntäminen antavat lapselle erilaisia keinoja pelkojensa ilmaisuun ja käsittelyyn. Tilanteisiin yhdistetyt uudet mielikuvat auttavat lasta kohtaamaan vaikean tilanteen. (Salmela 2006.)

Lapsen pelot ovat usein epärealistisia. Lapsi täyttää havainnoillaan ja niistä luomillaan mielikuvilla tietonsa aukot. (Gardemeister – Heikkinen 2004: 20, 26.) Lapsi saattaa kokea, että uhkaava tilanne on häntä vahvempi ja siten sen voivan vahingoittaa häntä. Uhkan aiheuttajaan tutustuminen voi auttaa lasta voittamaan pelkonsa. Jos lapsi joutuu eroon vanhemmistaan, uuteen ympäristöön tai uusiin tilanteisiin, saattaa pelko yleistyä jopa ahdistuneisuudeksi. (Heinonen ym. 2004: 3.)

Seuraavaksi perustelemme, miksi olemme päätyneet juuri videon tekoon. Esittelemme yleisimmät leikki-ikäisen lapsen pelot ja niistä selviytymiskeinot. Lisäksi selvitämme, miten ne ovat vaikuttaneet videon sisällön syntyyn.

2.1 Perustelut videolle hoitotyön näkökulmasta

Heinosen ym. (2004: 15) opinnäytetyössä haastatelluista lapsista jokainen pelkäsi ainakin yhtä asiaa sairaalassa. Jos sairaalapelkoihin ei puututa, saattavat ne aiheuttaa lapselle stressin. Siitä voi seurata kotiutumisen jälkeen käyttäytymisen muutoksia, painajaisia, vanhemmista eroon joutumisen pelkoa ja syömisongelmia. (Heinonen ym. 2004: 5.) Tämän vuoksi onkin tärkeää kehittää lisää menetelmiä, joilla voidaan sekä ehkäistä että lievittää lasten pelkoja sairaalassa.

Tuntemattomat tilanteet herättävät lapsessa pelkoa. Jos lapsi ei esimerkiksi saa riittävästi tietoa tulevasta toimenpiteestä, pelko kasvaa. (Gardemeister – Heikkinen 2004: 19, 25.) Edellytys lapsen sopeutumiselle on asiallinen ja riittävä tieto. Lapsen valmistelu sairaalahoitoa varten vähentää pelkoja ja edistää lapsen luottamusta. Lasta valmistellessa voi käyttää apuna esimerkiksi kirjaa, leikkiä tai videota. (Salminen – Soini 2005: 15 - 16.) Tähän tarkoitukseen on aikaisemmin käytetty esimerkiksi kehonukkea (Ikonen – Lantela – Sankkinen 2001: 1 - 2). Päädyimme tekemään videon, jonka tavoitteena on lievittää lapsen pelkoja sairaalahoidon aikana. Videota voidaan käyttää apuna valmistellessa lasta jäämään yöksi sairaalaan ilman vanhempia.

Videon tekeminen leikki-ikäisille on perusteltua, sillä jo 5-vuotias kykenee keskittymään pitkiäkin aikoja tekemiseensä (Heinonen ym. 2004: 4). Videomme ei kuitenkaan ole kovinkaan pitkä, joten nuoremmatkin kuin 5-vuotiaat jaksavat todennäköisesti keskittyä siihen. Olemme videota tehdessämme pyrkineet siihen, että lapsen mielenkiinto tarinan oleelliseen sisältöön säilyy koko videon ajan. Videossa näytämme yhden illan ja yön kulun lapsen näkökulmasta. Näin lapsi saa realistisen kuvan tapahtumista, eikä epärealistisia pelkoja pääse syntymään. Halusimme rajata videomme yhteen yöhön, jotta lapsen olisi helpompi ymmärtää tapahtumissa kulunut aika.

Videossa näemme monia hyviä puolia. Se on nykyaikainen, helppokäyttöinen ja yleisessä käytössä. Video soveltuu hyvin hoitajien kiireiseen aikatauluun. Valmistautuminen sen katsomiseen ei vie hoitajien aikaa, kuten pelin tai leikin opettelu. Lapsi voi katsoa tarvittaessa videota esimerkiksi vanhempiansa kanssa, jolloin hoitaja voi tehdä samaan aikaan jotain muuta. Vaikka hoitaja katsoisikin videon lapsen kanssa, ei siihen silti kulu kohtuuttomasti aikaa. Se sopii hyvin myös väsyneelle, sairaalle ja liikuntakyvyttömälle lapselle, koska videon katselu ei vaadi lapselta paljonkaan aktiivisuutta. Vi-

deo voi synnyttää keskustelua lasta pelottavista asioista ja näin ollen mahdollistaa lapsen omien pelkojen käsittelyn. Videon voi katsoa uudestaan, sen voi keskeyttää ja sitä voi kelata. Sen sisältö on helppo käsittää, koska se sisältää sekä kuvaa että puhetta. Sen avulla laajankin asian voi selittää lyhyessä ajassa.

2.2 Leikki-ikäisen lapsen pelot sairaalassa

Leikki-ikäisellä lapsella on monia sairaalapelkoja (Niemenkari ym. 2006: 8) ja monta ymmärrettävää syytä pelätä. Uusi ja tuntematon pelottaa. (Heinonen ym. 2004: 5.)

Salmela ja Salanterä (2006) ovat koonneet kaikista hankkeeseen liittyvistä opinnäytteistä tyypillisimmät 2–6-vuotiaiden lasten pelot sairaalassa:

- hoitotoimenpiteet ja tutkimukset: esim. leikkaus, lääkkeet
- pistäminen: esim. verinäytteet
- sairauden kokemus: sairastuminen, sairauden oireet, huoli paranemisesta
- sairaala sosiaalisena ympäristönä: lääkärit, hoitajat, muut ihmiset
- kipu ja kehon vahingoittuminen
- tiedon puute: uusi kokemus, väärinkäsitys, aikaisemmat kielteiset kokemukset
- sairaala fyysisenä ympäristönä: kalusteet ja laitteet, tilat
- ero perheestä: yksin oleminen, ero äidistä, koti-ikävä
- kehitysvaiheeseen liittyvät pelot: kehitykselliset pelot (esimerkiksi pimeän pelko ja vieraiden ihmisten pelko), mielikuvituksen aiheuttamat pelot
- sairaalahoido: sairaalaan joutuminen, sairaalassa olo
- aikuisen vallankäyttö: esim. lapsen toiminnan rajoittaminen
- hallinnan tunteen menettäminen: omasta identiteetistä luopuminen, alistuminen

Listassa olevien asioiden lisäksi on muitakin asioita, jotka pelottavat lapsia sairaalassa. Lapsia pelottaa vieras ja outo ympäristö (Gardemeister – Heikkinen 2004: 23; Heinonen ym. 2004: 5; Niemenkari ym. 2006: 8). Nukahtaminen ja yöpyminen vieraassa paikassa yksin pelottavat. Sairaala yleisesti ottaen tuntuu pelottavalta. (Heinonen ym. 2004: 4, 6, 20.) Myös sairaalassa kuuluvat vieraat äänet, toisten lasten itku (Niemenkari ym. 2006: 8), sairaalassa aistittavat uudet ja voimakkaat ärsykkeet esimerkiksi röntgenlaitteet (Gardemeister – Heikkinen 2004: 9) sekä lapsen kokemus omasta pienuudestaan sairaalassa pelottavat (Heinonen ym. 2004: 16). Lisäksi lapsia pelottavat hoitovälineet (Gardemeister – Heikkinen 2004: 23; Heinonen ym. 2004: 17; Niemenkari ym. 2006: 8), hoitopuvut ja -maskit sekä vieras kieli (Gardemeister ym. 2004: 23).

Ero vanhemmista on suurin stressitekijä leikki-ikäiselle lapselle. Lapsi voi pelätä hylätyksi tulemista (Salminen – Soini 2005: 7 - 11) sekä menettävänsä kiinteän suhteen vanhempiinsa. Äidin lähtö aiheuttaa erityistä pelkoa ja ahdistusta. Lapsi voi pelätä, ettei äiti tulekaan takaisin. Lapsi voi myös kokea eron rangaistuksena ja pelätä vanhempiensa suosion menettämistä. Ajatus siitä, ettei kukaan ole puolustamassa pelottavissa tilanteissa, pelottaa lasta. (Gardemeister – Heikkinen 2004: 30 - 31.) Lapset kokevat pelkoa yksinjäamisestä jo ajatellessaan yksinoloa (Heinonen ym. 2004: 16).

2.3 Leikki-ikäisen lapsen selviytymiskeinot peloistaan

Niemenkarin ym. (2006: 12 - 17, 24 - 29) mukaan lapsella on monia selviytymiskeinoja peloistaan. Selviytymiseen vaikuttavia tekijöitä ovat kehitystaso, aiemmat kokemukset pelottavista tilanteista sekä tilannetekijät. Lapsi käyttää sekä erilaisia sisäisen työskentelyn muotoja että ulkoisen käyttäytymisen keinoja sairaalapeloista selviytymiseen. Myös jotkut sosiaalisen ja fyysisen ympäristön tekijät voivat auttaa lasta sairaalapeloista selviytymisessä. Olemme listanneet nämä ryhmittäin:

Sisäisen työskentelyn muodot:

- luottamus hoitoon
- tilanteen hahmottaminen tai käsittely
- ajatuksen kääntäminen toisaalle
- pyrkimys hallita tunteitaan
- pelon kohteen uudelleen määrittely
- tulevien pelottavien asioiden ajatteleva etukäteen sekä lähitulevaisuuden miellyttävien asioiden ajatteleva
- pelon kohteen hävittäminen mielestä
- pelottavan asian aktiivinen kontrolloiminen
- sisäinen itsekontrolli

Ulkoisen käyttäytymisen keinot:

- pelon ja kivun ilmaiseminen äänen avulla: itkeminen, huutaminen, kiljaiseminen, sanominen että sattuu, sanallinen vastustaminen
- avun pyytäminen
- pyrkiminen tilanteesta pois tai tilanteen pois sulkeminen: nukkuminen, silmien sulkeminen, makaaminen, käsien pitäminen korvien päällä, hiljaa paikallaan oleminen, piiloutuminen pelottavalta asialta
- fyysinen pakeneminen, välttäminen, pelon tunteen hävittäminen, peiton alle meneminen
- läheisyyden ja turvan hakeminen: halaaminen, pehmolelun rutistaminen, jutteleminen, rukoileminen, keskusteleminen rauhallisesti, läheisiin aikuisiin turvautuminen
- tilanteeseen vaikuttaminen rakentavalla käyttäytymisellä
- tutut ja mukavat toiminnot: nukkuminen, lukeminen ja leikkiminen
- osaston tapahtumien tarkkailu: ympäristön tarkkailu, huoneen ulkopuolelta kuuluvien äänten kuuntelu

Sosiaalisen ja fyysisen ympäristön tekijät:

- läheiset ihmiset: vanhemmat, kaverit
- vanhempien fyysinen läheisyys ja lähellä olo, vanhempien läsnäolo
- jos vanhemmat eivät ole paikalla, hoitotyöntekijöihin turvautuminen, hoitotyöntekijän kiireetön läsnäolo
- lohduttaminen: halaaminen, syliin ottaminen, käden taputus, kädestä pitäminen
- sairaalan henkilökunta: lääkäri, sairaanhoitaja, tädit
- tunnelelut: pehmolelu, peitto, kotoa tuodut rakkaat esineet

2.4 Leikki-ikäisen lapsen sairaalapelot ja niistä selviytymiskeinot videon sisällön perusteluna

Videomme sisältö perustuu yhteenvedoon hankkeeseen kuuluvien opinnäytetöiden tutkimustuloksista lasten peloista ja niistä selviytymiskeinoista. Käsittelemme videossamme lasten yleisimpiä pelonaiheita sairaalassa. Olemme rajanneet aiheitamme siten, että käsittelemme videossa erityisesti vanhemmista eroon joutumisen ja yksinjäämisen pelkoa.

2.4.1 Läheisyys ja turvallisuus

Videossamme lapsi jää osastolle ja hänen vanhempansa lähtevät yöksi kotiin. Niemenkarin ym. (2006: 8, 15, 27 - 29) mukaan yksinolokokemus jää erityisesti lapsen mieleen ja tilanne voi tuntua pelottavalta. Lapsi toivoisi läheisten ihmisten, kuten vanhempiensa ja kavereidensa läsnäoloa. Jos vanhemmat eivät ole paikalla, lapsi turvautuu hoitohenkilökuntaan: lääkäreihin, sairaanhoitajiin ja ”täteihin”. Vanhempien fyysinen läheisyys, kuten lohduttaminen, halaaminen, syliin ottaminen, käden taputus ja kädestä pitäminen lisäävät lapsen turvallisuutta sairaalassa. Turvallisen aikuisen läsnäolo helpottaa (Salminen – Soini 2005: 7). Lapsi hakee läheisyyttä ja turvaa halaamalla isää tai äitiä, rutistamalla pehmolelua ja keskustelemalla rauhallisesti (Niemenkari ym. 2006: 15 - 17, 26). Pelästyessään lapsi hakeutuu läheisten ihmisten luo (Gardemeister – Heikkinen 2004: 11).

Videomme näytetään lapselle ennen kuin hän jää yöksi sairaalaan, jotta hän saa todennukaisen kuvan yön tapahtumista ja näkee, että vanhemmat palaavat. Videostamme ilmenee, että hoitaja on saatavilla silloin, kun lapsi häntä tarvitsee. Esimerkiksi yöllä lapsi tuntee itsensä turvattomaksi ja kutsuu hoitajaa painamalla soittokelloa. Hoitaja tulee pian paikalle. Videossamme esiintyy läheisyyttä ja lohdutusta. Sairaanhoitaja pitää lasta sylissään sekä silittää ja lohduttaa häntä.

2.4.2 Ero ja epätietoisuus

Pakollinen ero voi aiheuttaa pelkoreaktioita, kuten itkua, huutoa, vastustelua ja kitinää. Epävarmuus tulevasta lisää lapsen pelkoa. (Gardemeister – Heikkinen 2004: 31, 36.) Eräitä lapsen selviytymiskeinoja pelosta ovat tulevien pelottavien asioiden ajattelemisen etukäteen sekä tilanteen hahmottaminen ja käsittely (Niemenkari ym. 2006: 15, 24).

Videossamme lasta valmistellaan tulevaan eroon vanhemmista. Lapselle näytetään videossamme video, joka auttaa lasta hahmottamaan tilanteen ja vähentää näin epävarmuutta tulevasta. Videon alussa lapsi hieman vastustaa vanhempiensa lähtöä, mutta lopulta hyväksyy eron. Hoitajan avulla lapsi voittaa yksinjäämiseen ja vanhemmistaan eroon joutumiseen liittyvät pelkonsa.

2.4.3 Turvalliset aikuiset

Hoitajan käytännön toiminta vaikuttaa lapseen. Varma käytös rauhoittaa lasta. (Salminen – Soini 2005: 16.) Oppiakseen hallitsemaan ja voittamaan pelkonsa lapsi tarvitsee aikuisen tukea ja rohkaisua (Heinonen ym. 2004: 3). Hoitajan tehtävä on lapsen rohkaiseminen ja rauhoittaminen. Hoitohenkilökunnan mukavuus, iloisuus ja luotettavuus, vanhempien luottamus ja varmuus sekä lapsiystävällinen ympäristö lievittävät lapsen sairaalapelkoa. Myös turvallisen aikuisen läsnäololla on pelkoa lievittävä vaikutus. (Salminen – Soini 2005: 7, 10, 16.)

Videomme lääkäri ja sairaanhoitaja ovat luonteeltaan mukavia ja iloisia. Heidän käytöksensä on varmaa. He antavat tukea ja rohkaisevat lasta. Sairaanhoitaja auttaa lasta rauhoittumaan vanhempien lähtiessä ja lapsen herätessä yöllä. Videossamme turvallisia aikuisia ovat lapsen vanhemmat, lääkäri ja sairaanhoitaja. Lelut, piirustustarvikkeet, videot ja kuvat potilashuoneessa luovat lapsiystävällisen ympäristön. Salmisen ja Soinin (2005: 16) mukaan lapsen kysymyksiin vastaaminen lievittää lapsen pelkoa. Videossamme hoitaja vastaa kaikkiin lasta askarruttaviin kysymyksiin, kuten mistä öiset äänet ovat peräisin. Lääkäri ja sairaanhoitaja antavat tilaa lapsen kysymyksille.

2.4.4 Ystävyysuhteet

3–4-vuotias lapsi leikkii jo toisten lasten kanssa ja ystävyysuhteet alkavat selkiytyä. (Niemenkari ym. 2006: 5). Kaverisuhteet muodostuvat tärkeiksi 5–6-vuotiaalle lapselle. Lapsi oppii käsittelemään erilaisia asioita kuvitteellisesti. (Heinonen ym. 2004: 4.) Muiden lasten näkeminen ja leikkikaverit ovat tärkeitä leikki-ikäisen lapsen selviytymiskeinoja sairaalassa (Salminen – Soini 2005: 15).

Videossamme lapsi leikkii huonekaverinsa kanssa. Huonekaveri on yöpynyt sairaalassa aiemminkin, joten häntä ei enää pelota. Sairaalaympäristö on tullut jo hänelle tutuksi. Hän toimii roolimallina ja vertaistukena toiselle lapselle.

2.4.5 Tutut ihmiset ja asiat

Leikkiminen ja piirtäminen ovat lapsen selviytymiskeinoja pelosta (Salminen – Soini 2005: 14). Leikin kautta lapsi voi käsitellä pelkojaan. Myös muut tutut ja mukavat toi-

minnot, kuten lukeminen, auttavat lasta voittamaan pelkonsa. (Niemenkari ym. 2006: 15.) Videossamme lapsi piirtää ja leikkii huonekaverinsa kanssa. Sadun avulla voidaan valaa uskoa selviytymisestä (Salminen – Soini 2005: 15). Videossa isä lukee lapselle satua. Illalla sairaanhoitaja jatkaa tutun sadun lukemista lapselle. Tämä lisää lapsen turvallisuudentunnetta.

Turvallisuuden tunne kasvaa tuttujen ihmisten ja asioiden läheisyydessä. Tunnelelu ja muut lelut auttavat lievittämään lapsen sairaalapelkoa. (Salminen ym. 2005: 9, 14, 16.) Tunnelelu voi olla esimerkiksi pehmolelu, peitto tai joku muu kotoa tuotu rakas esine. Sen kautta lapsi voi elää omia kokemuksia ja kokea olonsa turvalliseksi. (Niemenkari ym. 2006: 15, 27 - 29.) Lapsella on mukanaan pehmolelu, jota hän lohduttaa niin kuin häntä itseään on lohdutettu.

2.4.6 Pelon ilmaisu ja sen käsittely

Lapsi voi lievittää pelkoaan vaikuttamalla tilanteeseen rakentavalla käyttäytymisellä. Hän voi myös ilmaista pelkoaan tai pyytää apua äänensä avulla. Hän voi itkeä, pyytää suoraan apua, kertoa pelon tunteestaan tai vastustaa sanallisesti. Lapsi voi pyrkiä pelottavasta tilanteesta pois tai sulkea tilanteen mielestään makaamalla hiljaa paikallaan tai sulkemalla silmänsä tai korvansa. (Niemenkari ym. 2006: 15 - 16, 25 - 26.) Lapsi voi myös hävittää pelonkohteen mielestään piiloutumalla peiton alle (Gardemeister – Heikkinen 2004: 12). Lapsi voi tarkkailla osaston ja ympäristön tapahtumia kuuntelemalla huoneen ulkopuolelta tulevia ääniä. Äänistä lapsi voi päätellä, ettei hän ole yksin osastolla. (Niemenkari ym. 2006: 15.)

Videossamme lapsi pyytää sairaanhoitajaa laittamaan yövalon päälle nukkumaan mennessään. Kun lapsi herää yöllä, häntä pelottaa. Hän kuulee käytävältä ääniä, joiden alkuperää hän ei tiedä. Lapsi itkee, sulkee silmänsä ja menee peiton alle. Hän kutsuu sairaanhoitajan paikalle painamalla nappia.

2.4.7 Kuvitellut pelot

Vilkas mielikuvitus saa 5–6-vuotiaan pelkäämään kuviteltuja olentoja. Heille on tyypillistä kaikkeen näkemäänsä samaistuminen ja uusien pelkojen kokeminen. (Heinonen ym. 2004: 4.) Videossamme tuntemattomat äänet pelottavat lasta, kun hän herää yöllä.

Äänet tuntuvat uhkaavilta ja pelottavilta etenkin lapsen ollessa yksin (Gardemeister – Heikkinen 2004: 31). Sairaanhoitaja auttaa lasta voittamaan pelkonsa näyttämällä lapselle äänien lähteet ja olemalla läsnä kunnes lapsi nukahtaa.

Lapsi ei välttämättä ymmärrä laitteiden käyttötarkoitusta. Pelon voi voittaa tutustumalla sen aiheuttajaan. (Salminen – Soini 2005: 7, 9.) Kun lapsi herää videossamme yöllä, häntä ihmetyttää tippateline. Hoitaja kertoo lapselle mikä se on. Näin lapsi tutustuu pelon aiheuttajaan. Lasta hoidettaessa tulee välttää pelottavia sanoja, kuten leikkaus ja pistos (Gardemeister – Heikkinen 2004: 20). Videossamme lääkäri ja sairaanhoitaja puhuvat selkeästi välttäen pelottavia ja vaikeasti ymmärrettäviä sanoja.

3 TYÖPROSESSI

Päästyämme hankkeeseen mukaan tutustuimme opinnäytetyön ohjeisiin (Opinnäytetyö sosiaali- ja terveysalalla 2004). Etsimme hankkeessa aiemmin tehtyjä opinnäytetöitä erilaisilla hakusanoilla Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian Kurre-tietokannasta sekä tutustuimme niihin perusteellisesti. Pohdimme, minkälaisia pelonlievitysmenetelmiä lasten hoitotyöhön on jo tehty ja mitä sairaalassa yleisesti käytetään. Mietimme myös, minkälainen uusi tuote olisi tarpeellinen. Näin päädyimme videoon. Tämän jälkeen tutustuimme käsikirjoittamista, kuvaussuunnitelman tekoa sekä muuhun elokuvan tekemistä käsittelevään kirjallisuuteen. Selvitimme, saammeko riittävästi ulkopuolista apua videon tekniseen toteutukseen. Käsikirjoittamisen lisäksi toimimme ohjaajina, lavastajina, puvustajina, maskeeraajina sekä kuvauksen ja leikkauksen avustajina. Selvitimme mahdollisen rahoituksen saamista sekä tekijänoikeuksiin ja kuvausoikeuteen liittyviä asioita. Saatuamme opinnäytetyöohjaajamme vakuuttuneiksi idean toteutettavuudesta ja tärkeydestä, itse työ saattoi alkaa.

3.1 Aiheen valinta

Videon aihetta valitessamme luimme hankkeessa aiemmin tehtyjä opinnäytetöitä uudelleen. Etsimme niissä esiintyviä pelon aiheita ja niistä selviytymiskeinoja soveltaen sisällön analyysi -menetelmää (Kyngäs – Vanhanen 1999). Ryhmittelimme selviytymiskeinot kolmeen kategoriaan: sisäisen työskentelyn muotoihin, ulkoisen käyttäytymisen

keinoihin sekä sosiaalisen ja fyysisen ympäristön tekijöihin. Hyödynsimme ryhmittelyssä Niemenkarin ym. (2006) käyttämää jaottelua.

Keskustelimme, mitkä lapsen pelot sairaalassa olisivat erityisen tärkeitä käsitellä nojaten mielipiteemme aineistoon. Ideana oli, että valitsemme sellaisen pelon käsiteltäväksi, josta on eniten hyötyä juuri videon muodossa. Halusimme, että se soveltuisi mahdollisimman monelle sairaalassa yöpyvälle lapselle sairaudesta riippumatta. Päädyimme käsittelemään lapsen pelkoa hänen jäädessään yöksi sairaalaan ilman vanhempia.

3.2 Käsikirjoittaminen

Käsikirjoituksen aikamuoto on preesens. Siinä kaikki tapahtuu nykyhetkessä. Idean synnyttyä voi alkaa miettiä sellaista tarinaa, jonka avulla sen voisi kertoa. Jos aihetta ei tunne, siihen täytyy tutustua tarkkaan. Käsikirjoitus kehittyy vaihe vaiheelta. Ensin laaditaan lyhyt määritelmä tarinasta, pitching, jossa kerrotaan tiivistettynä, noin 25 sanalla, mistä tarinassa on kysymys. Seuraavaksi kirjoitetaan synopsis. Se on noin yhden sivun pituinen selvitys tarinasta aikajärjestyksessä, jonka tarkoitus on herättää lukijan mielenkiinto. Kohtauksittain etenevässä treatment-vaiheessa kuvataan tarinan toimintaa ja tuodaan henkilöt selkeämmin esille. Treatment sisältää jo dialogin aiheita. Käsikirjoituksen rakenteen hahmottamista varten laaditaan kohtausluettelo. Yksi sivu käsikirjoitusta vastaa noin yhtä minuuttia elokuvaa. Ensimmäinen versio ei ole koskaan viimeinen. (Uronen 2007.)

Kohtaus on paikallisesti tai ajallisesti rajattu tilanne. Uusi kohtaus alkaa, kun siirrytään uuteen paikkaan tai kerronnassa tulee ajallinen katkos. Siirtymän on oltava luonteva. Jokainen kohtaus on osa tarinaa ja niillä on oma tarkoituksensa viedä juonta eteenpäin. Jokainen kohtaus on selkeä kokonaisuus, jolla on alku, keskikohta ja loppu. Kohtaus jakaa katsojalle informaatiota henkilöistä ja tapahtumista. (Uronen 2007.)

Ennen käsikirjoittamisen aloittamista tutustuimme YLE:n kotisivuilta löytämiimme ohjeisiin (Uronen 2007), Elokuvantajun artikkelisarjaan (Aaltonen 1993), Videokuvauksessa muistettavaa -verkkodokumenttiin (Räikkälä 2003) sekä Videokuvaajan käsikirjaan (Dollin 1987). Käsikirjoituksemme on kehittynyt vaihe vaiheelta. Ensin laadimme pitchingin. Sen jälkeen tarkensimme tarinaa tekemällä synopsisen. Treatment-vaiheessa lisäsimme selostukseen yksityiskohtia sekä kehitimme tarinaa ja henkilöhah-

moja. Käsikirjoituksen vaiheet, pitching, synopsis ja treatment, löytyvät liitteestä (liite 1). Näiden vaiheiden avulla syntyi vähitellen lopullinen käsikirjoitus. Käytämme käsikirjoituksessamme INT-lyhennettä, joka tarkoittaa interiööriä eli Korpelan (2007) mukaan sisustuksen kokonaisuutta. Käsikirjoitusta ohjaa hoitotyön näkökulma lapsen pe-loista ja pelonlievitysmenetelmistä. Opinnäytetöiden tulokset ja mielikuvituksemme vaikuttivat kohtausten sisältöön.

3.3 Kuvaussuunnitelma

Kuvaussuunnitelman teossa käytimme apuna Ismo Kiesiläisen (2001) kuvaussuunnitelmaa. Sisältöä ohjasi käsikirjoituksemme. Kuvaussuunnitelmamme (liite 7) etenee kohtauksittain pienissä osissa. Jokaisessa osassa tapahtuu uusi asia ja kerrotaan lyhyesti, mitä kukin kohtauksessa oleva henkilö tekee sillä hetkellä. Lisäksi osassa kerrotaan huomioitavia asioita kuvaukseen ja taustamusiikkiin liittyen sekä mitä muuta huomioitavaa osassa mahdollisesti on.

Kuvaussuunnitelman tarkoitus on, että jo ennen kuvausta suunnitellaan elokuvan päälinjat ja kirjataan tärkeimmät yksityiskohdat. Sen avulla voidaan arvioida jokaisen kohtauksen osan kestoa. (Kuvakäsikirjoitus 1997.) Kuvaussuunnitelma on kuvaamisen aikataulullinen suunnitelma, jossa näkyvät jokaisessa kohtauksen osassa tarvittavat ihmiset, puvut, rekvisiitta, valaistus ja muuta tarvittavaa tietoa kuvaksen sujumisen varmistamiseksi (Kauppinen 2005).

Kuvaustilanteessa, kuvattua materiaalia leikatessa ja lopullisen tuotoksen viimeistelyssä käytimme apuna kuvaussuunnitelmaa. Sen myötä käsikirjoituksemme elävöityi tarinaksi. Teimme myös toisen suunnitelman kuvauksen avuksi, jonka tarkoituksena oli auttaa kuvauspäivien ajankäytön suunnittelussa. Tässä suunnitelmassa jokainen kohtaus oli jaettu osiin. Osat olivat niin lyhyitä, että ne oli mahdollista kuvata yhdellä otolla ja näin ollen lapsinäyttelijätkin pystyivät muistamaan vuorosanansa. Suunnitelma sisälsi myös tauot.

3.4 Taustamusiikki ja satu

Sekä taustamusiikin että sadun valitseminen osoittautui haasteelliseksi tekijänoikeuksien vuoksi. Jouduimme tarkkaan selvittämään tekijänoikeuksiin liittyviä asioita tekijän-

oikeudesta käytännössä Multibase Oy:n internetsivuilta (Lehtonen 2002), Tekijänoikeusjärjestö Kopiostosta (2007), Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry:stä (2007), Suomen Kirjailijaliitto ry:stä (2007), WSOY:ltä (2007) sekä yksityisiltä tahoilta.

Optipari Oy:n työntekijät auttoivat meitä lopullisen taustamusiikin valitsemisessa ja lisäämisessä videolle. Valitsimme musiikin Universal Production Music -musiikkiarkistosta. Musiikin tekijät ovat myyneet käyttöoikeudet kappaleistaan arkiston ylläpitäjälle. Maksoimme valitsemistamme kappaleista käytetyn sekuntimäärän perusteella. Käyttämiemme kappaleiden tiedot löytyvät liitteestä (liite 2). Videollamme on musiikkia yhteensä 6 minuuttia ja 17 sekuntia.

Videossamme osittain kuultavan sadun päädyimme kirjoittamaan itse. Satu on kokonaisuudessaan liitteenä (liite 3). Jouduimme kuitenkin selvittämään, tarvitsemmeko erityistä lupaa videossa näkyvään kirjan kannen kuvaan. WSOY:n Rights and permissions manager Marja Tuloisela-Kunnaksen mukaan kannen esittäminen on sallittua tekijänoikeuden rajoittamatta, sillä kansi näkyy kuvissa vain toissijaisena. Emme siis tarvitse oikeudenomistajan lupaa.

3.5 Kuvausten ennakkovalmistelu

Haimme kuvauslupaa Lastenklinikan johtavalta ylihoitajalta. Kuvauslupa-anomus on liitteenä (liite 4). Saimme kuvausluvan ja meille ehdotettiin osastoa K2. Sovimme osastonhoitajan kanssa sopivasta kuvausajankohdasta ja tilasta sekä toimitimme osastolle listan tarvitsemistamme välineistä ja tavaroista. Hankimme kuvauksiin tarvittavat välineet. Liitteenä (liite 5) on yksityiskohtainen luettelo kuvauksissa käyttämistämme välineistä ja rekvisiitasta.

Pyysimme näyttelijöiksi perheenjäseniämme, sukulaisiamme ja ystäviämme. Saimme koottua sopivan ryhmän. Annoimme jokaiselle käsikirjoituksen hyvissä ajoin, jotta he saattoivat tutustua siihen ja harjoitella omia vuorosanojaan. Lapsinäyttelijöiden kanssa kävimme yhdessä läpi näytelmän juonen ja heidän osuutensa käsikirjoituksesta. Pääosan lapsinäyttelijän kanssa harjoittelimme myös näyttelemistä ja kameran edessä olemista.

Kuvauksia edeltävänä päivänä kävimme osastolla katsomassa paikkaa ja tutustumassa meille varattuun tilaan. Keräsimme yhdessä hoitajien kanssa tarvittavat välineet ja vaatteet, järjestimme paikkoja alustavasti sekä kokeilimme kuvausvälineitä.

3.6 Kuvauspäivät

Ensimmäisen kuvauspäivän aamuna saavuimme paikalle hyvissä ajoin ennen kuvausten alkua. Saatuamme kuvaustilan käyttöömmä lavastimme huoneen, asetimme valot ja kamerat kohdilleen sekä puvustimme ja maskeerasimme näyttelijät. Kameran ja valojen asettelussa meitä auttoi kuvaajamme. Tällä välin näyttelijät harjoittelivat vuorosanojaan yhdessä.

Kuvaukset toteutimme kuvaussuunnitelmamme mukaisesti. Olimme myös miettineet etukäteen kohtausten kuvausjärjestyksen siten, että näyttelijöiden tarvitsisi olla paikalla vain niissä kohtauksissa, joissa he ovat itse mukana. Ennen jokaista otosta kertosimme näyttelijöiden ja kuvaajien kanssa, mitä seuraavaksi tulemme kuvaamaan ja harjoittelimme sitä. Kuvassimme kolmesta seitsemään otosta jokaisesta kohtauksen osasta. Kuvausten välillä pidimme yhden pidemmän ruokatauon ja useita lyhyitä kahvitaukoja. Sairaalan lounasravintola Ravioli tarjosi kuvauksiin osallistujille lounaan molempina kuvauspäivinä. Välipalamuonituksesta huolehti Meri-Tuuli Halkola, joka kuului tukijoukkoihimme.

Kuvauspäivän lopuksi viimeistenkin näyttelijöiden lähdön jälkeen katsoimme kuvausmateriaalin läpi ja arvioimme sitä. Pohdimme, tarvitseeko joitakin kohtauksen osia kuvata uudestaan, sekä mietimme, mitä kehitettävää meillä olisi seuraavalle päivälle. Toinen kuvauspäivä eteni vastaavanlaisesti kuin ensimmäinen kuvauspäivä. Saimme kuvattua kaikki kohtaukset.

3.7 Ohjaus

Ohjaajalla on suuri vastuu elokuvan tekemisessä. Ohjaaja tekee kuitenkin paljon yhteistyötä muiden elokuvan tekijöiden kanssa. Ohjaajan tehtävä on huolehtia kuvaussuunnitelman toteutuksesta ja kuvaustilanteen sujumisesta. Hänellä on näkemys kuvaamisen lopputuloksesta jo kuvaussuunnitelmaa tehtäessä. (Askel-kurssi, Sopimusvuori ry 2006.)

Ohjasimme näyttelijöitä tulevia kohtauksia varten huolellisesti. Neuvoimme näyttelijöitä puhumaan selkeällä ja kovalla äänellä, eläytymään tilanteeseen sekä olemaan katso-matta kameraan. Ohjasimme näyttelijät liikkumaan siten, että jokainen kohtauksessa oleva näkyisi hyvin kameraan. Kehotimme heitä välttämään ylimääräistä liikehdintää. Tärkeää oli myös se, että näyttelijät muistaisivat pitää asentonsa samana jokaisessa otoksessa. Myös huonekalujen ja tavaroiden paikka tuli pysyä samana otosten välillä. Huomioimme myös oman ja muiden kohtauksen ulkopuolella olevien paikat niin, ettei kenenkään heijastus tai varjo häirinnyt kuvausta. Opetimme sairaanhoitajan roolissa olevalle näyttelijälle käsihuuhteen käytön, korvakuumemittarin toiminnan, sängynlaitojen laskemisen, hoitajan kutsukellon käytön ja tipanlaskijan säätämisen. Annoimme näyttelijöille oikeuden myös hieman improvisoida. Pyrimme luomaan kuvaustilanteesta rauhallisen ja hiljaisen, jotta kaikilla olisi mahdollisuus keskittyä.

Kuvaustilanteessa ohjaajan tehtävä on neuvotella kuvaajan kanssa kuvauksen toteutta-misesta, valo- ja äänimaailman tarkistamisesta sekä ohjata ja antaa neuvoja kuvaustilan-teessa oleville (Askel-kurssi, Sopimusvuori ry 2006). Annoimme kuvaajille etukäteen käsikirjoituksen ja kuvaussuunnitelman. Sen lisäksi kerroimme heille kuvaustilanteessa toiveitamme siitä, millaisia vivahteita ja tunnelmia haluamme lopputulokseen. Pidimme huolta, että tärkeät selviytymiskeinot ja hoitotyön näkökulma tulevat riittävästi esille lopputuloksessa. Annoimme kuvaajille mahdollisuuden kuvata melko vapaasti, mutta esitimme kuitenkin ideoita ja ehdotuksia. Ehdotimme erilaisia kuvakulmia, kerroimme, mitä haluamme kuvaan näkyviin ja kenen näkökulmasta haluamme kuvattavan. Esi-timme toivomuksia kuvien rajaamisesta sekä lähi- ja yleiskuvista. Kerroimme myös, kuinka monta otosta haluamme kohtauksen osasta.

3.8 Lavastus, puvustus ja maskeeraus

Lavastuksella halusimme luoda mahdollisimman aidon näköisen ja lapsiystävällisen sairaalan potilashuoneen. Järjestelimme huonekalut ja muut lavasteet siten, että ne olivat kuvaamisen kannalta sopivilla paikoilla. Petasimme sängyt, kiinnitimme lasten piirus-tuksia seinille, asettelimme leluja leikkimaton päälle ja pehmoleluja sänkyihin. Toisen sängyn viereen asetimme tippatelineen letkuineen, hyllylle kuumemittarin ja toiselle yöpöydälle kynän ja kanyyliteippiä. Valaistuksen laitoimme kuvauksen kannalta sopi-vaan paikkaan.

Puvustimme lapsinäyttelijät sairaalan potilasvaatteisiin ja kiinnitimme heille kanyyliteihin kämmenselkään. Sairaanhoitajan ja lääkärin puvustimme asianmukaisiin työvaatteisiin ja heille kiinnitettiin nimineula rintataskuun. Sairaanhoitajalle annoimme ohjeeksi laittaa hiukset kiinni, leikata kynnet lyhyiksi ja ottaa korut pois. Lääkäri sai stetoskoopin kaulalle roikkumaan. Äidille ja isälle annoimme vapaat kädet asiallisen pukeutumisen suhteen. Maskeerasimme näyttelijät heti alkuun, ja tarvittaessa lisäsimme heille puuteria.

3.9 Leikkaus

Videon leikkaus tapahtui pääosin yksityisasunnossa Cinerella-editointiohjelmalla. Katsoimme yhdessä leikkaajan kanssa kuvatun materiaalin läpi ja teimme työnjaon leikkaajan kanssa. Sovimme, että kerromme näkemyksemme jokaisesta kohtauksesta ja hän toteuttaa ehdotuksemme omalla ajallaan. Sovimme kokoontumisajankohtia leikkaajan kanssa, jolloin meidän olisi mahdollista yhdessä arvioida leikkausprosessin etenemistä.

Ensimmäisellä tapaamisella kuvausten jälkeen katsoimme kuvattua materiaalia sekä sovimme, mitä materiaaleista videossa käytettäisiin. Kerroimme myös, mitä haluamme erityisesti painottaa videossa. Tämän jälkeen leikkaajamme jäi työskentelemään itsenäisesti kuvamateriaalin parissa. Seuraavan kerran, kun tapasimme, osa kohtauksista oli leikattu valmiiksi. Joistain kohtauksista oli eri versioita, joista saimme valita mieluisimman. Teimme vielä parannusehdotuksia näkemiimme kohtauksiin. Kun loputkin kohtaukset olivat leikattu valmiiksi, ehdotimme jälleen muutoksia ja leikkaaja jatkoi itsenäistä työskentelyä. Lukuisten neuvotteluiden jälkeen leikkaaja sai oman työnsä valmiiksi ja toimitimme materiaalin Optipari Oy:lle.

Videomme viimeistely tapahtui Optipari Oy:n tiloissa. Materiaalin oli katsonut etukäteen näyttelijä ja tv-tuottaja Olga Koskikallio, ohjaaja ja Optipari Oy:n toimitusjohtaja Tuukka Temonen sekä äänisuunnittelija, ohjaaja ja leikkaaja Jaakko Vierikko. He toivat ammatillisen näkemyksensä esiin, kommentoivat leikattua materiaalia ja ehdottivat joi-takin muutoksia liittyen etenkin videon keston lyhentämiseen. Olimme paikalla, kun Jaakko Vierikko toteutti muutosehdotuksia ja viimeisteli leikkaustyön. Valitsimme hänen kanssaan myös musiikin, jonka hän lisäsi videoon. Roolimme oli huolehtia, että videon sisällölle olennaiset asiat säilyvät videossa ja hyväksyä muutokset. Videon kokonaispituudeksi tuli 13 minuuttia 36 sekuntia.

3.10 Dvd:n ja sen kotelon ulkoasun suunnittelu ja toteutus

Suunnittelimme videollemme kotelon. Päätimme, että etukanteen tulee kuva nukkuvaasta lapsesta, videomme nimi ja omat nimemme sekä sisäkanteen yhteiskuva näyttelijöistä rooliasuissaan. Olimme ottaneet kuvauspäivien aikana valokuvia koteloa varten, joista valitsimme parhaat. Takakanteen kirjoitimme lyhyen selostuksen videon sisällöstä ja sen tarkoituksesta sekä ohjeen videon katselua varten. Takakansi on liitteenä (liite 6). Päätimme, että kotelon päätyyn tulee ainoastaan videomme nimi ja dvd-levyyn nimen lisäksi myös kuva.

Suunniteltuamme dvd:n ja sen kotelon ulkoasun hankimme tarvittavat välineet toteutusta varten. Suunnitelmamme toteutti Hannu Halkola, joka kuului tukijoukkoihimme.

4 POHDINTA

Opetusvideomme näyttämällä pyritään auttamaan sairaalaan yöksi jäävää leikki-ikäistä lasta voittamaan pelkonsa. Videon avulla lapsi saa käsityksen tulevan yön tapahtumista. Lukiessamme hankkeessa aiemmin tehtyjä opinnäytetöitä havaitsimme, että suurin osa lapsista pelkää ainakin yhtä asiaa sairaalassa. Myös videon päähenkilö pelkää aluksi. Turvallisen ympäristön ja aikuisten avulla sekä omia selviytymiskeinojaan käyttämällä lapsi vähitellen voittaa pelkonsa. Videota katsova lapsi voi ottaa mallia päähenkilöstä ja omaksua tämän käyttämiä selviytymiskeinoja peloista.

Opinnäytetyömme tekeminen on ollut mielenkiintoista, haastavaa ja opettavaista. Kuukaan meistä ei ole aiemmin ollut mukana vastaavanlaisessa projektissa, joten olemme oppineet paljon projektimaisesta työskentelystä, uusista työskentelytavoista, yhteistyöstä eri tahojen kanssa sekä pitkäjänteisestä ryhmätyöstä. Myös videon tekeminen oli meille uutta. Tämä toi aivan oman haasteensa projektiin, mutta sitä me kaipasimme. Työskentelymme on ollut luovaa, ideoita ja ajatuksia tuottavaa. Mielessämme on kuitenkin samanaikaisesti ollut opinnäytetyömme perustana oleva teorian tieto ja hoitotyön näkökulma.

Lopuksi arvioimme vielä omaa ryhmätyöskentelyämme, avustajiemme kanssa työskentelyä sekä projektimme etenemistä vaiheittain. Pohdimme kehityshaasteitamme ja mitä

olemme oppineet. Pohdimme myös työmme eettisyyttä ja luotettavuutta, videomme jatkotutkimus- ja kehitysmahdollisuuksia sekä ammatillista kasvuamme.

4.1 Opinnäytetyöprosessin ja yhteistyön arviointi

Opinnäytetyömme tekeminen oli luovaa työskentelyä, joten kaikkien ideat ja näkökulmat työn jokaisessa vaiheessa olivat erittäin tärkeitä lopputuloksen kannalta. Tämän vuoksi emme jakaneet työtä osiin niin, että jokainen olisi omalla ajallaan työstänyt osuuttaan, vaan teimme kaiken yhdessä. Tästä johtuen opinnäytetyömme tekeminen vei paljon aikaa. Pidimme kuitenkin koko opinnäytetyön kannalta etuna, että ryhmäämme kuului kolme jäsentä. Jos olimme jostain asiasta eri mieltä, toimimme enemmistön mielipiteen mukaisesti. Tämän vuoksi välttyimme suurimmilta ristiriitaisuuksilta. Lisäksi jokainen meistä mielipiteineen toi eri perspektiivejä työskentelyyn ja sai kyseenalaistamaan muiden ajattelua.

Yhteistyö näyttelijöiden ja avustajien kanssa sujui hyvin. Kaikki saapuivat kuvauspaikalle ajallaan ja jaksoivat hyvin loppuun saakka. Näyttelijät olivat motivoituneita ja ottivat ohjeita hyvin vastaan. Lasten kanssa työskentely oli haastavaa, mutta sujui silti hyvin. Se vaati kärsivällisyyttä, huumorintajua ja aikaa.

Olimme suunnitelleet kuvauspäivän tapahtumat ja aikataulun huolellisesti etukäteen. Suunnitelmamme toteutuivat pääosin hyvin. Kuvausten aloittaminen kuitenkin viivästyi, sillä kuvauksiin varattu huone oli vielä potilaskäytössä. Tämän vuoksi emme saaneet kuvaustilaa valmiiksi ennen näyttelijöiden saapumista. Ensimmäisten kohtausten kuvaaminen vei myös suunniteltua pidemmän ajan, koska kaikki totuttelivat uuteen tilanteeseen. Saimme kuitenkin tehokkaan työskentelyn avulla kaikki kohtaukset kuvattua. Jälkikäteen ajatellen olisimme voineet jakaa kuvaukset useammalle päivälle, esimerkiksi kahteen eri viikonloppuun. Näin olisimme voineet kuvata jokaisen kohtauksen useampaan kertaan, jolloin leikkausta varten olisi ollut enemmän materiaalia, mistä valita.

Olimme ensimmäistä kertaa tekemässä videota, joten emme osanneet aluksi kiinnittää huomiota tarpeeksi siihen, että kaikki haluamamme asiat tulevat esiin kuvatussa materiaalissa. Läheisyyttä olisi voinut esiintyä mielestämme enemmän. Vaikka näyttelijöille etukäteen annettu käsikirjoitus sisälsi paljon läheisyyden osoituksia, olisimme voineet ohjata näyttelijöitä useammin esimerkiksi halaamaan toisiaan. Olisimme voineet tehdä

tarkemman työnjaon siitä, kuka pitää huolen mistäkin asiasta kuvausten aikana. Yksi meistä olisi voinut pitää huolta videon sisällöstä, toinen olisi voinut keskittyä ohjaukseen ja kolmas esimerkiksi äänen laatuun. Tämä olisi selkeyttänyt kuvaustilannetta myös muille paikalla olleille.

Kuvattua materiaalia katsoessamme keskustelimme joidenkin kohtausten uudelleen kuvaamisen mahdollisuudesta. Tulimme siihen tulokseen, että lapsinäyttelijät olivat muuttuneet ulkonäöllisesti edellisestä kuvauskerrasta niin paljon, ettei materiaali olisi yhteistä. Päätimme, että materiaalia on riittävästi leikkausvaiheen aloittamista varten.

Leikkausvaihe kesti pitkään. Leikkaajan kanssa tekemämme työnjaon takia emme pystyneet antamaan palautetta tehdystä työstä välittömästi. Ajatusten esiintuominen olisi ollut helpompaa, jos olisimme tehneet enemmän yhteistyötä leikkaajan kanssa. Yhteisen ajan löytäminen oli kuitenkin vaikeaa, joten toisenlainen työnjako ei välttämättä olisi ollut mahdollinen. Lukuisten neuvotteluiden ansiosta pääsimme kuitenkin hyvään lopputulokseen ja saimme toimitettua videon Optipari Oy:lle viimeistelyä varten.

Yhteistyö Optipari Oy:n henkilökunnan kanssa oli sujuvaa. Yhteydenpito puolin ja toisin toimi hyvin. He olivat perehtyneet työhömmme etukäteen ja heillä oli selkeät mielipiteet videostamme, jotka he toivat arastelematta esiin. Leikkaaja Jaakko Vierikon kanssa oli helppoa työskennellä, sillä olimme itse mukana leikkaustilanteessa. Pystyimme keskustelemaan ajatuksistamme ja kommentoimaan suoraan muutosehdotuksia. Laadukkaan teknisen välineistön ansiosta pystyimme kokeilemaan eri vaihtoehtoja ja valitsemaan niistä mieluisimman. Lisäksi kaikki tarvittavat välineet olivat helposti saatavilla, joten leikkaaja pystyi helposti toteuttamaan muutokset.

Opinnäytetyömme valmistui suunnitelmiamme mukaisesti. Aluksi suunnittelemamme väljän aikataulun johdosta pysyimme hyvin kokonaisaikataulussa. Asettamiemme aikarajojen ylittyessä korvasimme menetetyn ajan tehokkaalla työskentelyllä. Olemme tyytyväisiä työmme lopputulokseen.

4.2 Eettisyys projektissa

Pohdimme tarkkaan, minkälaisella aikataululla kuvaukset tulisi suorittaa, etenkin lasten näkökulmasta. Otimme huomioon, etteivät kuvauspäivät saisi olla liian pitkiä ja ettem-

me voisi kuvata monena päivänä peräkkäin. Pyrimme saavuttamaan mahdollisimman hyvän lopputuloksen huomioiden kuitenkin samalla lasten jaksamisen. Huomioimme myös, että kaikki kuvauksiin osallistuvat auttoivat meitä vapaaehtoisesti. Suunnittelimme aikataulun siten, ettei kukaan joutuisi odottamaan kohtuuttoman pitkiä aikoja omaa vuoroaan. Kohtaukset, joissa sama näyttelijä esiintyi, kuvattiin perättäisessä järjestyksessä.

Päädymme kuvaamaan kaiken kahdessa päivässä. Ensimmäinen päivä oli lopulta suunniteltua pidempi, mutta koska lapset jaksoivat odotettua paremmin, päätimme käyttää tilaisuuden hyväksi. Lopetimme kuvaukset pian sen jälkeen, kun huomasimme lasten väsyvän. Toisena kuvauspäivänä tunnelma oli kaikkien osalta väsyneempi, joten päivää tuli suunniteltua lyhyempi. Kuvattuamme kohtauksen, jossa päähenkilö muistelee keskusteluaan lääkärin kanssa, totesimme sen olevan liian pelottava leikki-ikäisille lapsille. Kuvasimme saman kohtauksen uudestaan, niin että lopputulos ei ollut enää yhtä pelottava. Päivän edetessä jouduimme kiristämään tahtia ja vähentämään otosten määrää ajanpuutteesta johtuen. Kuvausten aikana pidimme mahdollisimman paljon taukoja ja huolehdimme ruokailuista.

Huomioimme videon teossa, että meillä oli kaikki siihen liittyvät asianmukaiset luvat. Näihin kuuluivat kuvauslupa, lupa musiikin käyttämiseen ja kopiointiin sekä selvitys kirjan kannen kuvan käyttöoikeudesta.

4.3 Luotettavuus

Videomme luotettavuutta tukee se, että sen sisältö perustuu tutkittuun tietoon. Olemme käyttäneet hankkeessa aiemmin tehtyjen opinnäytetöiden tutkimustuloksia opinnäytetyömme teorian perustana. Opinnäytetöiden tutkittu tieto on peräisin Lastenklinikan osastoilta, joiden käytettäväksi videomme on suunnattu. Videomme luotettavuutta lisääkin se, että sen kohderyhmä vastaa tutkittua ryhmää.

Luotettavuutta lisää myös se, että loppuvaiheen sairaanhoitajaopiskelijoina meillä on kokemusta hoitotyöstä ja monenlaisista sairaalaympäristöistä. Näin pystyimme luomaan videolle todentuntuisen tunnelman sairaalassa olemisesta ja siellä toteutuvasta hoitotyöstä.

Etenimme projektissa toiminnallisen opinnäytetyön ohjeiden mukaisesti. Ennen videon kuvaamista perehdyimme käsikirjoittamista ja kuvaamista koskevaan kirjallisuuteen ja noudatimme niiden periaatteita. Perehdyimme hyvin kaikkiin työprosessin vaiheisiin.

4.4 Jatkotutkimus- ja kehittämismahdollisuudet

Videomme tulee käytettäväksi Lastenklinalle. Tulevaisuudessa sitä voitaisiin mahdollisesti käyttää muissakin sairaaloissa, sillä videossa ei käsitellä tiettyä sairautta, potilasryhmää tai toimenpidettä. Se voitaisiin mahdollisesti ottaa myös kotikäyttöön. Näin lapsi, joka tulee jäämään yöksi sairaalaan, voisi katsoa videon jo kotona vanhempiansa kanssa. Tässä tapauksessa vanhemmille olisi hyvä antaa ohjeita videon katsomiseen liittyen. Video soveltuu tällä hetkellä suomea ymmärtäville lapsille. Jos käytäntö osoittaa videon hyödylliseksi, voitaisiin siihen puhua äänet päälle eri kielillä, esimerkiksi ruotsiksi.

Videota on alustavasti näytetty muutamalle lapselle ja heidän vanhemmilleen lastenosastolla. Lisäksi muutama lapsi ja aikuinen sairaalan ulkopuolelta on nähnyt videon. Vastaanotto on ollut hyvä ja lapset ovat osanneet kiinnittää huomiota oikeisiin asioihin. Videotamme on pidetty tärkeänä, loogisena ja sujuvana sekä vanhemmat ovat kokeneet sen olevan tarpeellinen. Videon varsinainen hyödyllisyyden tutkiminen on kuitenkin vielä edessä ja se jää Lastenklinikan osastojen tehtäväksi. Tulevaisuudessa tämä voisi olla yksi opinnäytetyön aihe. Tulemme olemaan yhteydessä Lastenklinikan osastoihin, jotta saamme tietää, minkälaista vaikutusta videolla on ollut ja onko se vastannut odotuksiamme.

4.5 Ammatillinen kasvu

Opinnäytetyöprojektin myötä olemme omaksuneet paljon uutta tietoa lasten pelon hoidotyöstä. Olemme oppineet tunnistamaan pelon aiheuttamia reaktioita lapsessa ja keinoja, joita lapsi käyttää selviytyäkseen peloista. Opimme, mitkä tilanteet saattavat aiheuttaa lapselle pelkoa ja miten lievittää mahdollisia pelkoja. Olemme saaneet valmiuksia ehkäistä lapsen pelkoa ja auttaa häntä selviytymään peloistaan.

Olemme kehittyneet projektin aikana niin ryhmänä kuin yksilöinäkin. Yhteistyötaitomme ovat parantuneet ja otamme toistemme mielipiteet huomioon paremmin. Kärsivälli-

syytemme on kasvanut projektin myötä. Huomasimme, miten tärkeitä jo aiemmin luomamme suhteet ja niiden ylläpito ovat. Lähes kaiken ulkopuolisen avun olemme saaneet lähipiireistämme tai heidän kautta. Ilman heidän apuaan emme olisi pystyneet tähän projektiin. Olemme oppineet yhteistyötaitoja eri tahojen kanssa hankkiessamme avustusta projektin toteutukseen ja huolehtiessamme tekijänoikeuksista. Pidämme oppimamme yhteistyötaitoja tärkeinä, sillä sairaanhoitajan työ on moniammatillista. Lisäksi olemme saaneet kokemusta monivaiheisen projektin toteuttamisesta ja tuotteen kehittämisestä. Olemme tyytyväisiä työmme tulokseen sekä siihen, että olemme selviytyneet vaativasta projektista.

Projektin aikana olemme kehittyneet tiedonhaussa. Olemme oppineet käyttämään eri tiedonhakumenetelmiä ja löytämään oleelliset avainsanat tiedonhakuja varten. Tätä taitoa voimme hyödyntää tulevaisuudessa sairaanhoitajina edistääksemme näyttöön perustuvaa hoitotyötä ja omaa hoitotyön asiantuntijuuttamme. Myös kirjoittamistaitomme kehittyivät projektin edetessä. Opimme tuomaan selkeästi ja loogisesti esille projektin etenemisen kannalta oleelliset asiat.

Omaksumaamme tietoa lasten peloista ja niistä selviytymiskeinoista voimme hyödyntää tulevaisuudessa niin hoitotyössä kuin yksityiselämässämme. Uskomme, että tämä tieto on hyödyllistä sekä lasten että aikuisten hoitotyössä. Opinnäytetyön tekeminen on lisännyt valmiuksiamme kohdata tulevat hoitotyön haasteet.

OSA II

Käsikirjoitus

YÖ SAIRAALASSA

Käsikirjoitus

Suvi-Tuuli Halkola

Hanna-Leena Jahnsson

Hanna Ylänen

KOHTAUSLUETTELO

1. ALKUTEKSTIT	28
2. LÄÄKÄRI	28
3. PIIRTÄMINEN	31
4. MUISTELU	32
5. VIDEO	33
6. ERO	37
7. NUKKUMAANMENO	38
8. PELKO	40
9. AAMU	41
10. KERTAUS	42
11. LOPPUKESKITYKSET	43

1. ALKUTEKSTIT

Mustaan ruutuun tulee teksti, jonka kertoja lukee ääneen. Sitten ruutuun tulee videon nimi. Tämän jälkeen näyttelijöiden kuvat tulevat ruutuun vuoron perään ja he sanovat roolinimensä, jotka ilmestyvät samanaikaisesti ruutuun.

KERTOJA:

Tämä elokuva on sairaanhoitajaopiskelija Suvi-Tuuli Halkola, Hanna-Leenan Jahnsso-
nin ja Hanna Yläsen opinnäytetyö.

TEKSTI:

Yö sairaalassa

Aino Niemelä

Eeva Niemelä

Kalle Niemelä

Markus Aaltonen

Mikko

Minttu Salminen

2. LÄÄKÄRI.

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, ALKUILTA.

AINO. ÄITI. ISÄ. LÄÄKÄRI.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino, äiti, isä ja lääkäri. Äiti ja isä istuvat potilassängyn vieressä olevilla penkeillä. Aino istuu isän sylissä ja he kuuntelevat lääkäriä. Lääkäri istuu vastapäätä siihen nostetulla tuolilla. Lattialla on leluja.

Lääkäri puhuu. Hän nostaa oikean nilkkansa vasemman polvensa päälle, istuu rennosti ja pitää potilaskansiota kädessään. Vanhemmat kuuntelevat tarkkaavaisina, äiti silittää Ainon polvea ja katsoo häntä. Aino näyttää aralta sekä kuuntelee ja katsoo tyhjästi lääkäriä. Lääkäri lopettaa puhumisen, nousee ylös, laittaa tuolin paikoilleen, kättelee Ainoa ja vanhempia hymyillen sekä ottaa käsihuuhdetta ja lähtee huoneesta. Lääkärin lähdet-

tyä Aino näyttää kysyvältä. Äiti kertoo Ainolle, etteivät he vielä ole lähdössä. Isä ehdottaa piirtämistä.

LÄÄKÄRI:

Miltä sinusta Aino on tuntunut olla täällä sairaalassa?

AINO:

Emmä tiiä... Ihan kivalta, ku äiti ja isikin on täällä.

ÄITI:

Sullahan on ollut kaikenlaista kivaa tekemistä täällä. Eikö niin?

AINO:

Joo.

LÄÄKÄRI:

No sehän on kiva kuulla. Sullahan näyttääkin olevan paljon kivoja leluja mukana. Onko sulla unilelukin mukana?

AINO:

Joo, on tää pehmolelu. Se on mulle tosi rakas. Sen nimi on Pesu. Se nukkuu mun kanssa täällä ens yönä, nii sit mun ei tarvii jäädä yksin, vaikka isi ja äiti lähtee pois.

LÄÄKÄRI:

Et sinä muutenkaan jää yksin. Täällä on aina sairaanhoitaja paikalla ja onhan sinulla huonekaverina Mikko-poikakin. Oletko muuten ennen ollut yötä sairaalassa?

AINO:

En oo. Tää on eka kerta.

LÄÄKÄRI:

Yö on täällä sairaalassa loppujen lopuksi lähes samanlainen kuin kotonakin. Silloin nukutaan, ja jos herää kesken yön, voi aina kutsua sairaanhoitajan paikalle, jos siltä tuntuu. Iltatoimetkin ovat lähes samanlaiset kuin kotona, ja sitten kun heräät, niin äiti ja isä tuleekin jo pian takaisin. Onko teillä jotain kysymyksiä mielessä?

AINO:

Ei oo.

ISÄ:

Kaikki taitaa olla aika selvää. Kiitoksia vaan.

LÄÄKÄRI:

Me nähdäänkin sitten taas huomenna. Näkemiin.

AINO:

Moikka.

ÄITI:

Kiitos, näkemiin.

ISÄ:

Näkemiin.

ÄITI:

Mutta vielä me ei olla isin kanssa lähdössä mihinkään. Nyt meillä on hyvää aikaa tehdä jotain kivaa yhdessä. Mitä sä haluisit Aino tehdä?

AINO:

Emmä oikeen tiiä...

ISÄ:

Haluisitko vaikka piirtää?

AINO:

Haluisin.

3. PIIRTÄMINEN

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, ALKUILTA.

AINO. ÄITI. ISÄ. MIKKO.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino, äiti ja isä. Kaikki istuvat sängyn vieressä lattialla olevalla jumppamatolla. Kynälaatikko, kyniä, paperia ja piirustuksia lattialla hujan hajan. Aino piirtää ja vanhemmat katsovat piirtämistä.

Ovesta tulee sisään huonekaveri, Mikko. Mikko menee uteliaana katsomaan piirtämistä. Hän haluaa myös piirtää ja asettuu jumppamatolle polvilleen. Aino katsahtaa Mikkoa ja tervehtii häntä. Mikko tervehtii kaikkia ja Aino ojentaa Mikolle paperin. Vanhemmat tervehtivät Mikkoa. Kun Mikko on ottamassa kynää laatikosta, Aino huomaa Mikon kanyyliteipissä olevan kissan kuvan. Aino ihastuu siihen ja hänen ilmeensä kirkastuu. Hän osoittaa Mikon kättä ja sanoo äidilleen haluavansa myös kuvan kanyyliteippiinsä. Äiti ottaa yöpöydän laatikosta uuden teipin ja kysyy Ainolta minkä kuvan hän haluaisi. Aino pyytää äitiään piirtämään sydämen, jolla on silmät ja suu. Aino ojentaa kätensä äidille ja äiti toteuttaa Ainon toiveen. Kun kuva on piirretty, Aino menee takaisin jumppamatolle ja lapset jatkavat piirtelyä. Aikaa kuluu. Isä katsoo kelloa ja toteaa olevan iltapalan aika.

AINO:

Moi Mikko.

ÄITI JA ISÄ:

Ai hei Mikko!

MIKKO:

Moi. Saanko mäkin tulla piirtämään?

AINO:

Tietty saat. Ota papru.

MIKKO:

Kiitti.

AINO:

Hei wau! Mikä toi on? Vähä hieno kuva! Äiti mäki haluun tollasen!

ÄITI:

Tule tänne niin piirrän. Minkä kuvan haluat?

AINO:

Ööö... Tota... No sellasen sydämen, jolla on silmät ja suu.

Kiitti äiti! Tää on tosi hieno. Kato Mikko!

ISÄ:

Onpa hieno!

Kellohan on jo paljon. Taitaa olla iltapalan aika.

4. MUISTELU

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, ILTA.

AINO. ÄITI. ISÄ.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino, äiti ja isä. Aino ja äiti istuvat sängyllä ja isä istuu sängyn vieressä tuolilla.

Äiti silittelee Ainon hiuksia. Isä kysyy Ainolta iltapalasta. Seuraa hetken hiljaisuus. Äiti kysyy Ainolta muistaako hän mitä he puhuivat aikaisemmin lääkärin kanssa. Aino vai-puu ajatuksiinsa ja näyttää poissaolevalta. Hän muistelee keskustelua lääkärin kanssa. Yksin-sana jää kaikumaan Ainon mielessä. Aino havahtuu äidin kysymykseen pelok-kuudesta. Aino hätkähtää ja kertoo, että häntä pelottaa. Äiti silittää Ainoa.

ISÄ:

Maistuiko iltapala?

AINO:

Joo. Se oli ihan hyvää ja mä söinki aika paljon.

ÄITI:

Muistatko mitä me puhuttiin aiemmin lääkärin kanssa?

MUISTELU:

Lääkäri:

Et sinä jää yksin yksin yksin...

ÄITI:

Aino? Aino? Pelottaako sua?

AINO:

No pelottaa. Mä en haluu. Ettekste voi jäädä tänne?

ISÄ:

Äidin ja isinkin täytyy saada nukkua. Meidän sängyt on kotona.

AINO:

Nii. Kyl mä tiedän.

5. VIDEO

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, ILTA.

AINO. ÄITI. ISÄ. MIKKO. SAIRAAHOITAJA.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino, äiti, isä ja Mikko. Aino istuu isän sylissä tuolilla ja äiti istuu sängyllä. Mikko leikkii lattialla.

Isä lukee kirjaa Ainolle. Aino ja äiti kuuntelevat. Sairaanhoitaja Minttu Salminen tulee huoneeseen video kädessään. Hän laittaa hetkeksi videon kainaloonsa, laittaa käsihuuhdetta ja ottaa videon vasempaan käteensä. Hän kävelee Ainon viereen ja esittäytyy yöhoitajaksi. Hän tervehtii kaikkia kädestä pitäen. Minttu kysyy Ainon vointia ja mitä hän on tehnyt. Aino hymyilee vienosti, kertoo olevansa kipeä, mutta kuitenkin voinnin olevan nyt ihan hyvä ja piirtäneensä äidin, isän ja Mikon kanssa. Katsahtaa Mikkoon päin. Katseet kohtaavat ja molemmat hymyilevät. Minttu kyselee myös iltapalasta. Hän varmistaa Ainon ymmärtäneen, että hän jää sairaalaan yöksi ja vanhemmat lähtevät kotiin.

Minttu katsoo Ainoa ja kysyy pelottaako häntä. Aino katsoo Minttua ja nyökkää. Minttu kertoo, ettei Ainon tarvitse pelätä, sillä paikalla on aina hoitajia, joita voi kutsua soittamalla kelloa. Hän näyttää miten nappia käytetään. Aino kokeilee nappia. Minttu ehdottaa, että kaikki katsoisivat yhdessä videon, jossa lapsi jää sairaalaan yksin yöksi ja mitä yöllä tapahtuu. Mikko huudahtaa nähneensä kyseisen videon ja sen olleen hyvä. Hän sanoo, ettei sen jälkeen enää pelottanut. Minttu kävelee television luokse ja laittaa dvd:n pyörimään. Samalla Aino, äiti ja isä istuvat lattialle television ympärille. Minttu tarjoaa tuoleja, mutta he haluavat istua lattialla. Minttu siirtää itselleen tuolin ja istuu siihen. He katsovat videota. Mikko tulee myös katsomaan videota ja istuu Mintun syliin.

ISÄ:

Lukee kirjaa:

Lohikäärme lentää
halki tähtitaivaan,
matkustajana pieni tyttö
jo unisena tuhisee.

Lohikäärmeen haukotus
on hurja tuulen puuska.
Hirvittävän väsynyt
on vanha lohikäärme.

Nyt ei saisi nukahtaa,
matkaa täytyy jaksaa jatkaa,
kallista lastia
yöhön kuljettaa.

MINTTU:

Hei. Olen yöhoitaja Minttu Salminen.

MIKKO:

Moi Minttu! Jee! Sä tulit.

AINO:

Moi. Mä oon Aino.

ISÄ:

Kalle Niemelä. Hauska tutustua.

ÄITI:

Eeva Niemelä. Hauska tutustua.

ISÄ:

Tästä kohdasta onkin sitten hyvä jatkaa.

MINTTU:

Miten voit, Aino?

AINO:

Mä oon kipee, mut ihan hyvin.

MINTTU:

Mitä sinä olet tehnyt tänään?

AINO:

Mä oon piirtäny äidin, isin ja Mikon kanssa. Äiti piirsi mulle tähän kuvan. Kato!

MINTTU:

Sehän on hieno. Oletko muuten syönyt jo iltapalaa?

AINO:

Joo. Mun maha tuli täyteen.

MINTTU:

Kiva. Onko sulle jo kerrottu mitä tänä iltana tulee tapahtumaan?

AINO:

Joo. Mä jään tänne tänään yöks ja isi ja äiti lähtee kotiin.

MINTTU:

Miltäs ajatus tänne yöksi jäämisestä tuntuu?

AINO:

No mua vähän pelottaa. Mä en oo koskaan ollu yötä ilman isiä ja äitiä.

MINTTU:

Me hoitajat olemme täällä koko yön ja saat kutsua meitä koska tahansa, jos siltä tuntuu. Kun painat tätä nappia, joku tulee pian luoksesi. Mä voin vaikka näyttää sinulle. Painan nyt tästä ja valo oven pielessä syttyy. Täällä näin. Me kuulemme äänen ja tulemme huoneeseen. Sitten painan tästä ja valo sammuu.

ÄITI:

No toihan onkin kätevä, Aino.

AINO:

Saanko mä koittaa?

MINTTU:

Totta kai. Tässä.

Mulla on tässä tällainen video, joka me voitaisiin katsoa kaikki yhdessä. Se kertoo lapsesta, joka jää yöksi sairaalaan. Vähän niin kuin sinä Aino. Se kertoo myös yön tapahtumista.

MIKKO:

Hei, mä oon nähny ton videon. Se on just hyvä. Sen jälkeen mua ei enää pelottanu niin paljon ja nyt ei pelota ollenkaan!

MINTTU:

Mikko on oikea vanha konkari.

6. ERO

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, ILTA.

AINO. ÄITI. ISÄ. MIKKO. MINTTU.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino, äiti, isä, Mikko ja Minttu. Aino, äiti ja isä istuvat lattialla ja Minttu istuu Mikko sylissään tuolissa. Kaikki istuvat television ympärillä.

Video loppuu. Minttu kysyy Ainon mielipidettä videosta. Kaikki nousevat ylös. Minttu siirtää tuolin paikoilleen ja Mikko menee sängylleen ja katoaa kuvasta. Samalla Minttu ehdottaa iltapesulle menoa ja sanoo, että hän voi hoitaa sen ja vanhemmat voivat lähteä kotiin. Aino ei ole yhtä pelokas enää videon katselemisen jälkeen. Aino kysyy vanhemmiltaan, että tulevatko he takaisin aamulla. Isä vakuuttaa, että he tulevat takaisin ja silittää Ainoa. Hetken hiljaisuus. Isä haluaa Ainoa. Aino menee Mintun luokse ja kääntyy katsomaan vielä vanhempiaan. Toisessa kädessään hänellä on juuri katsottu video. Kaikki toivottavat hyvää yötä, vanhemmat ottavat käsihuuhdetta ja lähtevät. Aino jää vilkuttamaan reipas ilme kasvoillaan.

MINTTU:

Mitäs pidit videosta, Aino?

AINO:

Se oli vähän surullinen, kun se lapsi joutu jäämään yksin. Mut se lapsi tosi oli rohkee ja se oli kivaa siinä lopussa, kun sen isi ja äiti tulikin takas.

MINTTU:

Jos teille sopii, niin me voitaisiin Ainon kanssa mennä iltapesulle, niin te pääsette lähtemään kotiin.

ISÄ:

Näinhän me voitais tehdä, eiks niin Aino? Isä ja äiti tulee sitten aamulla takaisin.

AINO:

Tuuttehan te varmasti?

ISÄ:

Vuoren varmasti. Hyvää yötä Aino!

ÄITI:

Hyvää yötä kullannuppu!

AINO:

Hyvää yötä äiti ja isi!

MINTTU:

Hyvää yötä. Nähdään aamulla.

7. NUKKUMAANMENO

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, ILTA.

AINO. MIKKO. MINTTU.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino, Mikko ja Minttu. Aino istuu yöpuku päällä sängyllä avatuissa lakanoissa. Mikko on sängyssä peiton alla. Minttu säätelee tippaa seisten sängyn vierellä.

Minttu löytää oikean tiputusnopeuden. Hän kysyy Ainolta unielusta. Aino sanoo, että hänellä on mukana pehmolelu ja se on repussa. Minttu antaa tuolilla olevan repun Ainolle, joka kaivaa repustaan pehmolelun. Aino rutistaa pehmoleluaan, katsoo sitä silmiin, silittää sitä ja sanoo, ettei sen tarvitse pelätä. Sitten Aino asettelee pehmolelun pään nätisti tyynylle ja peittelee sen. Hän käsittelee pehmoleluaan hyvin hellästi ja varoen. Minttu laittaa Ainon makuulleen, peittelee hänet ja nostaa sängyn laidan vähän ylemmäs. Hän näyttää Ainolle vielä kerran soittokellon sekä muistuttaa, että nappia voi painaa ihan koska vaan, jos siltä tuntuu. Minttu sitoo kellon sängyn laitaan. Hän kysyy Ainolta haluaako hän kuulla loppuun tarinan, jonka isä jo aiemmin aloitti. Aino ilmoittaa haluavansa ja sanoo, että kirja on yöpöydällä. Minttu ottaa kirjan ja alkaa lukea. Tarinan loputtua Minttu laskee kirjan pöydälle, silittää Ainoa, toivottaa hyvää yötä, käy katsomassa Mikkoa, joka jo nukkuu ja hiipii ovelle. Minttu ottaa käsihuuhdetta ja poistuu hiljaa huoneesta ovi narahtaen.

MINTTU:

Onko sinulla jotain unilelua mukana?

AINO:

Joo. On mulla. Se on mun repussa.

MINTTU:

Ole hyvä.

AINO:

Kiitti.

Ei sun tarte täällä pelätä. Kaikki on hyvin.

MINTTU:

Mä nostan tän laidan ylös, ettet tipu yöllä. Mä kiinnitän tähän laitaan tän kellon, niin voit painaa tätä nappia, jos siltä tuntuu. Jos vaikka haluat päästä pissalle. Haluatko kuulla sen tarinan loppuun jota isä luki aikaisemmin?

AINO:

Joo. Se kirja on tossa pöydällä.

MINTTU:

Lukee kirjaa:

Lohikäärme lentää
halki tähtitaivaan,
matkustajana pieni tyttö
jo unisena tuhisee.

Uusi päivä nousee, ja määränpää jo häämöttää.
Ikkunasta tumma hahmo liittää lastenhuoneeseen,
ja laskee lapsen vuoteeseen.

Sitten ikkunasta katoaa, taivaanrannan taa.

Hyvää yötä.

8. PELKO

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, YÖ.

AINO. MIKKO. MINTTU.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino ja Mikko. He nukkuvat sängyissään.

Aino alkaa pyöriä sängyssään ja hetken päästä havahtuu hereille. Hän pälyilee ympärilleen, kuuntelee ääniä. Huoneessa kuuluu tipanlaskijan ääni ja huminaa sekä huoneen ulkopuolelta askelia. Aino on pelokas, hän nyhkyttää ja kyyneleet alkavat valua silmistä. Aino vilkaisee Mikkoa, joka on syvässä unessa. Aino muistaa kellon, miettii ja lopulta painaa nappia. Hetken kuluttua Minttu tulee huoneeseen, painaa kutsun pois, laittaa käsihuuhdetta, menee Ainon vuoteen vierelle ja kysyy mikä on hätänä. Aino kertoo pelkäävänsä ympäriltä kuuluvia ääniä ja yksin oloa. Minttu rauhoittaa ja lohduttaa Ainoa. Hän selittää mistä äännet ovat peräisin ja että niitä ei tarvitse pelätä. Minttu istuu sängyn viereen tuolille ja silittää Ainon päätä, kunnes hän nukahtaa uudelleen. Minttu käy katsomassa viereisessä sängyssä nukkuvaa Mikkoa. Minttu mittaa Mikolta kuumeen korvasta ja kirjaa tuloksen pöydällä olevalle kaavakkeelle. Kertoja puhuu. Minttu kävelee ovelle, ottaa käsihuuhdetta ja poistuu huoneesta.

AINO:

Yhyy...

MINTTU:

Mikä sinulla on hätänä, Aino?

AINO:

Mua pelottaa.

MINTTU:

Mikä sinua pelottaa?

AINO:

Noi äänet. Ja kun mä oon yksin.

MINTTU:

Mitkä äänet sinua pelottaa?

AINO:

Ton koneen ja töminä käytävällä.

MINTTU:

Se töminä tulee minun kengistäni. Kuuntele! Ja tuo kone on tipanlaskija, josta puhuimme aikaisemmin. Se auttaa sinua tulemaan terveeksi. Eikä sinun tarvitse pelätä, että olisit yksin. Me olemme täällä koko ajan. Ja Mikko nukkuu viereisessä sängyssä.

KERTOJA:

Sairaanhoitaja käy yöllä tarkistamassa, että kaikki on hyvin. Sairaanhoitaja Minttu mittaa Mikolta kuumeen. Mikko nukkuu sikeästi.

9. AAMU

INT, SAIRAALA: POTILASHUONE, AAMU.

AINO. ÄITI. ISÄ. MIKKO. MINTTU.

Lastensairaalan potilashuone. Paikalla ovat Aino ja Mikko. Aino nukkuu sängyssään ja Mikko leikkii lattialla jumppamaton päällä. Lattialla on leluja.

Aamu sarastaa. Mikko leikkii lattialla. Aino heräilee ja huomaa Mikon leikkivän. Minttu tulee huoneeseen ja laittaa käsihuuhdetta. Hän toivottaa hyvää huomenta lapsille ja menee avaamaan verhot. Aino kysyy Mintulta voiko hänkin mennä leikkimään. Minttu vastaa myöntävästi, laskee sängyn laidan ja auttaa Ainoa tippatelineen kanssa. Aino menee Mikon luokse ja istahtaa jumppamatolle. Heillä on hauskaa. Minttu katselee hetken lasten leikkiä, hymyilee, ottaa käsihuuhdetta ja poistuu huoneesta. Lapset jatkavat leikkiä. Hetken päästä vanhemmat ilmestyvät ovelle ja laittavat käsihuuhdetta. He huomaavat lasten leikkivän iloisesti, katsahtavat toisiaan ja jäävät ovelle tyytyväisenä katselemaan lapsia. Kuluu hetki. Mikko katsoo ovelle ja huomaa Ainon vanhemmat. Hän

kertoo Ainolle hänen vanhempiensa saapuneen. Aino kääntyy katsomaan riemuissaan vanhempiaan. Vanhemmat tervehtivät Ainoa iloisesti.

MINTTU:

Huomenta Aino ja Mikko!

AINO JA MIKKO:

Hyvää huomenta!

AINO:

Saanko mäkin mennä leikkimään?

MINTTU:

Saat, totta kai. Odota. Lasken laidan. Hei hei.

MIKKO:

Aino! Kato, sun isi ja äiti tuli!

AINO:

Isi ja äiti!

10. KERTAUS

INT, KOTI: OLOHUONE, PÄIVÄ.

AINO NIEMELÄ.

Ainon kodin olohuone. Paikalla on Aino. Aino istuu sohvalla pehmolelu sylissään.

Aino puhuu kameralle kohtauksen alussa ja lopussa. Sylissään Ainolla on pehmolelu. Ruudussa näkyy pysähtyneitä kuvia asioista, joista Aino kertoo samalla. Aino kertoo pelosta selviytymiskeinojaan sairaalassa.

AINO:

Huomasitko mikä auttoi minua olemaan pelkäämättä ja mitä tein silloin, kun minua pelotti?

Istuin isän sylissä.
Minulla oli omia leluja.
Piirsin Mikon kanssa.
Äiti piirsi minulle kuvan.
Äiti silitti minua.
Isä luki minulle kirjaa.
Juttelin sairaanhoitajan kanssa.
Katsoimme videon.
Rutistin pehmoleluani.
Sairanhoitaja luki minulle tuttua satua.
Sairanhoitaja peitteli minut.
Yövalo oli päällä koko yön.
Itkin, kun minua pelotti.
Painoin nappia.
Sairanhoitaja lohdutti ja silitti.
Leikin Mikon kanssa.

Kun tekee kivoja asioita ja tietää mitä tulee tapahtumaan, ei edes pelota. Nyt minä sen tiedän. Sinun ei tarvitse pelätä. Muista, ettet jää yksin. Hyvin se menee!

11. LOPPU TEKSTIT

Mustaan ruutuun tulee valkoisella tekstillä ensin lopputekstit ja sitten kiitokset. Valkoiselle pohjalle tulee sponsorien logot. Lopuksi mustalle pohjalle tulee valkoisella tekstillä koulun nimi, koulutusohjelma ja vuosiluku.

TEKSTI:

Käsikirjoitus ja ohjaus

Suvi-Tuuli Halkola

Hanna-Leena Jahnsson

Hanna Ylänen

Näyttelijät

Sallamari Carpén

Jussi Halkola

Lauri Halkola

Reetta Rajaste

Annu Ranta

Seth Saarinen

Roolihahmot

Minttu Salminen

Kalle Niemelä

Markus Aaltonen

Aino Niemelä

Eeva Niemelä

Mikko

Kuvaus

Antti Nikulainen

Lauri Halkola

Leikkaus

Antti Nikulainen

Jaakko Vierikko

Kiitos

Sallamari Carpén

Hannu Halkola

Jussi Halkola

Lauri Halkola

Meri-Tuuli Halkola

Olga Koskikallio

Antti Nikulainen

Reetta Rajaste

Annu Ranta

Jan Saarinen

Seth Saarinen

Tuukka Temonen

Jaakko Vierikko

Kajja Ylänen

Kiitos

TtM Marja Salmela

ThM Marita Räsänen

Lastenklินิกka

Opiskelukaverit

Optipari OY

Tämän elokuvan tuotantoa sponsoroi

Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia,

hoitotyön koulutusohjelma

2007

LÄHTEET

- Aaltonen, Jouko 1993: Elokuvantajun artikkelisarja. Verkkodokumentti. <http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/artikkelit/aaltonen_johdanto.jsp>. Luettu 23.8.2007.
- Askel-kurssi, Sopimusvuori ry. 2006. Kytöpaloprojekti 2001–2006. Verkkodokumentti. <http://www.kytopalo.net/esimerkkeja_nuorten_aktiviteetei/askelkurssi_sopimusvuori_ry/>. Luettu 24.8.2007.
- Dollin, Stuart 1987: Videokuvaajan käsikirja: kuvaa itse. Reijonen, Pekka – Junila, Pasi – Niukkanen, Laila (suom.). Östersundom: Kirjalito.
- Gardemeister, Marika – Heikkinen, Emma 2004: Osa I 5–6-vuotiaiden lasten sairaalapelot ja pelon hallinta. Osa II Lasten pelot neuvolassa. Opinnäytetyö. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Sosiaali- ja terveysala. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Heinonen, Johanna – Pellikka, Riikka – Teinus, Tuija 2004: ”Mua pelotti mennä sinne ja olla siellä”. 5–6-vuotiaan leikki-ikäisen lapsen pelot sairaalassa. Opinnäytetyö. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Sosiaali- ja terveysala. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Ikonen, Sanna – Lantela, Nina – Sankkinen, Riikka 2001: Kehonuken käyttö 4–9-vuotiaiden lasten sairaalapelkojen lievittämisessä ja lasten hoitotyössä. Hoitajien näkökulma. Opinnäytetyö. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Sosiaali- ja terveysala. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Kauppinen, Sirpa 2005: Multimediakäsikirjoitus. Verkkodokumentti. <<http://www.niksula.hut.fi/~smkauppi/mm/kasitteita.html>>. Luettu 24.8.2007.
- Kiesiläinen, Ismo 2001: Ensimmäinen-kuvaussuunnitelma. Verkkodokumentti. Päivitetty 18.6.2001. <http://www.mystinenportaali.com/iat/ensimmainen_taulukko.html>. Luettu 12.2.2007.
- Korpela, Jukka 2007: Pienehkö sivistyssanakirja, i-alkuiset sanat. Verkkodokumentti. Päivitetty 17.4.2007. <<http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/siv/sanati.html>>. Luettu 23.8.2007.
- Kuvakäsikirjoitus. 1997. Teknillinen korkeakoulu. Verkkodokumentti. <<http://www.niksula.cs.hut.fi/~ti111450/1999/anima-harj/anima97-h1.htm>>. Luettu 24.8.2007.
- Kyngäs, Helvi – Vanhanen, Liisa 1999: Sisällön analyysi. Hoitotiede 11 (1). 3 - 12.
- Lehtonen, Jyri 2002: Tekijänoikeus käytännössä. Verkkodokumentti. Päivitetty 27.11.2006. <http://www.multibase.fi/tuotteet/julkaisutoiminta/kirja_tekijanoikeuksista_fi.sh>. Luettu 21.2.2007.

- Niemenkari, Johanna – Palokangas, Merja – Pohjankoski, Meri 2006: ”Isi ja äiti sanois, et me ollaan täs lähellä”. Esikouluikäisen lapsen selviytymiskeinot kivusta ja pelosta sairaalassa. Opinnäytetyö. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Sosiaali- ja terveysala. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Opinnäytetyö sosiaali- ja terveysalalla. 2004. Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Sosiaali- ja terveysala. Opinnäytetyötiimi. Verkkodokumentti. <<http://www.stadia.fi/opiskelu/sote/opinnaytetyo/>>. Luettu 15.9.2006.
- Räikkälä, Yrjö 2003: Videokuvauksessa muistettavaa. Verkkodokumentti. <http://www.sekk.fi/videokuvauksessa_muistettavaa.htm>. Luettu 23.8.2007.
- Salmela, Marja 2006: Musiikki ja draama lapsen pelon ja kivun lievittäjänä. Leikki-ikäisen lapsen pelon ja kivun hoitotyön tutkimus- ja kehittämishanke. Moniste. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.
- Salmela, Marja – Salanterä, Sanna 2006: Leikki-ikäisen lapsen pelot sairaalassa. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Turku: Turun yliopisto.
- Salminen, Terhi – Soini, Päivi 2005: Leikki-ikäisen 2–4-vuotiaan lapsen selviytymiskeinoja pelosta sairaalassa. Opinnäytetyö. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. Sosiaali- ja terveysala. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Suomen Kirjailijaliitto ry. 2007. Verkkodokumentti. <<http://www.suomenkirjailijaliitto.fi/>>. Luettu 24.8.2007.
- Säveltäjän tekijänoikeustoimisto Teosto ry. 2007. Verkkodokumentti. <<http://www.teosto.fi/teosto/websivut.nsf>>. Luettu 24.8.2007.
- Tekijänoikeusjärjestö Kopiosto. 2007. Verkkodokumentti. <<http://www.kopiosto.fi/>>. Luettu 24.8.2007.
- Uronen, Ilkka 2007: Kohtauksia paperilla. Verkkodokumentti. <<http://www.yle.fi/tv1ope/kohtauksia/kohtmain.shtml>>. Luettu 12.2.2007.
- Vilka, Hanna – Airaksinen, Tiina 2003: Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- WSOY. 2007. Verkkodokumentti. <<http://www.wsoy.fi/>>. Luettu 24.8.2007.

SISÄLLYS

OSA I: Raportti	1
1 JOHDANTO	2
2 LEIKKI-ikäISEN LAPSEN PELOT JA NIISTÄ SELVIYTYMISKEINOT SAIRAALASSA SEKÄ NIIDEN YHTEYS KÄSIKIRJOITUKSEEN	4
2.1 Perustelut videolle hoitotyön näkökulmasta	5
2.2 Leikki-ikäisen lapsen pelot sairaalassa	6
2.3 Leikki-ikäisen lapsen selviytymiskeinot peloistaan	7
2.4 Leikki-ikäisen lapsen sairaalapelot ja niistä selviytymiskeinot videon sisällön perusteluna	8
2.4.1 Läheisyys ja turvallisuus	9
2.4.2 Ero ja epätietoisuus	9
2.4.3 Turvalliset aikuiset	10
2.4.4 Ystävyyssuhteet	10
2.4.5 Tutut ihmiset ja asiat	10
2.4.6 Pelon ilmaisu ja sen käsittely	11
2.4.7 Kuvitellut pelot	11
3 TYÖPROSESSI	12
3.1 Aiheen valinta	12
3.2 Käsikirjoittaminen	13
3.3 Kuvaussuunnitelma	14
3.4 Taustamusiikki ja satu	14
3.5 Kuvausten ennakkovalmistelu	15
3.6 Kuvauspäivät	16
3.7 Ohjaus	16
3.8 Lavastus, puvustus ja maskeeraus	17
3.9 Leikkaus	18
3.10 Dvd:n ja sen kotelon ulkoasun suunnittelu ja toteutus	19
4 POHDINTA	19
4.1 Opinnäytetyöprosessin ja yhteistyön arviointi	20
4.2 Eettisyys projektissa	21
4.3 Luotettavuus	22
4.4 Jatkotutkimus- ja kehittämismahdollisuudet	23
4.5 Ammatillinen kasvu	23
OSA II: Käsikirjoitus	25
LÄHTEET	46
LIITTEET	
Käsikirjoituksen vaiheet	
Videossa käytetty taustamusiikki	
Satu	
Kuvauslupa-anomus	
Kuvauksissa tarvittavat välineet ja rekvisiitta	
Dvd-kotelon takakansi	
Kuvaussuunnitelma	

KÄSIKIRJOITUKSEN VAIHEET

1. Pitching

Sairas lapsi jää sairaalaan yöksi. Ero vanhemmista pelottaa, jota sairaanhoitaja lievittää. Yöllä lapsi herää pelontunteeseen. Sairaanhoitaja lohduttaa lapsen uneen. Aamulla lapsi tyytyväinen ja vanhemmat palaavat.

2. Synopsis

Tiputuksessa oleva lapsi istuu isän sylissä 2 - 3 hengen potilashuoneessa sängyn vieressä. Lääkäri on paikalla keskustelemassa lapsen yksinjämisestä osastolle.

Lapsi on vanhempiansa kanssa piirtämässä, kun yhtäkkiä ovesta ilmestyy huonekaveri piirtämistä katsomaan. Tyttö huomaa hänen kädessään kanyyliteipissä olevan kivan kuvan. Tyttö pyytää vanhempiaan piirtämään myös kuvan. On iltapalan aika.

Äiti ja isä kysyvät muistaako lapsi mistä he puhuivat lääkärin kanssa. Lapsi ajattelee keskustelua: lapsen pienuus, lääkärin suuruus, yksinkaiku. Lapsi havahtuu äidin kysymykseen pelontunteesta. Lapsi myöntää olevansa peloissaan.

Sairaanhoitaja saapuu paikalle, esittäytyy, kertoo tulevista tapahtumista ja napista. Kaikki katsovat videon. Lapsi rauhoittuu melko hyvin. Vanhemmat lähtevät ja lapsi menee sairaanhoitajan kanssa iltapesulle.

Iltä hämärtyy. Nukkumaanmeno aika. Sairaanhoitaja muistuttaa napista, kysyy tunnelelusta ja tutusta sadusta tai lorusta. Sairaanhoitaja sanoo lapsille hyvää yötä, silittää lasta ja peittelee hänet.

Lapsi pyörii sängyssä ja havahtuu hereille. Hän kuuntelee ääniä (tipanlaskija, askeilia, huminaa). Lapsi on pelokas, kyyneleet valuvat silmistä ja hän nyyhkyttää. Lapsi muistaa kellon, mieltii ja lopulta painaa nappia. Sairaanhoitaja saapuu pian. Lapsi kertoo mitä pelkää. Sairaanhoitaja rauhoittaa, lohduttaa ja silittää lapsen uneen.

Lapsen heräillessä toinen lapsi on leikkimässä. Sairaanhoitaja käväisee huoneessa. Vanhemmat tulevat huoneeseen, pysähtyvät ovelle ja yllättyvät huomattessaan lasten leikin. He katsovat lapsia ja kävelevät lähemmäs. Lapsi huomaa vanhempansa ja ilahtuu.

3. Treatment

Lääkäri puhuu. Vanhemmat kuuntelevat tarkkaavaisina. Tyttö näyttää aralta ja katsoo lääkäriä tyhjästi. Lääkäri lopettaa puhumisen, kättelee tyttöä ja vanhempia ja lähtee huoneesta. Lääkärin lähdettyä tyttö näyttää kysyvältä. Äiti kertoo tyttölle, etteivät he vielä ole lähdössä. Isä ehdottaa piirtämistä.

Ovesta tulee sisään huonekaveri, pieni poika. Poika menee katsomaan piirtämistä. Poika haluaa myös piirtää. Tyttö huomaa pojan kanyyliteipissä olevan kuvan. Tyttö ihastuu siihen ja sanoo äidilleen haluavansa myös kuvan kanyyliteippiinsä. Äiti kysyy tytlä minkä kuvan hän haluaisi. Tyttö pyytää äitiään piirtämään sydämen, jolla on silmät ja suu. Äiti toteuttaa tytön toiveen. Lapset jatkavat piirtelyä. Aikaa kuluu. Isä katsoo kelloa ja toteaa olevan iltapalan aika.

Äiti silittelee tytön hiuksia. Hän kysyy tytlä iltapalasta. Seuraa hetken hiljaisuus. Äiti kysyy tytlä muistaako hän mitä he puhuivat aikaisemmin lääkärin kanssa. Tyttö vai puu ajatuksiinsa. Hän muistelee keskustelua lääkärin kanssa. Ajatuksessa korostuu tytön pienuus, lääkärin suuruus ja yksin-sanan kaikuminen. Tyttö havahtuu äidin kysymyseen pelokkuudesta. Tyttö kertoo, että häntä pelottaa. Äiti ottaa tytön syliinsä.

Isä lukee kirjaa tytlä. Tyttö ja äiti kuuntelevat. Sairaanhoitaja tulee huoneeseen video kädessään. Hän kävelee tytön vierelle ja esittäytyy yöhoitajaksi. Hän tervehtii kaikkia kädestä pitäen. Hoitaja selostaa illan ohjelman. Hän myös kysyy tytön vointia ja mitä hän on tehnyt. Tyttö kertoo olevansa kipeä, mutta kuitenkin voinnin olevan nyt ihan hyvä ja piirtäneensä äidin, isän ja pojan kanssa. Sairaanhoitaja katsoo tytlä ja kysyy pelottaako häntä. Tyttö nyökkää. Sairaanhoitaja kertoo, ettei tytön tarvitse pelätä, sillä paikalla on aina sairaanhoitajia, joita voi kutsua soittamalla kelloa. Sairaanhoitaja ehdottaa, että kaikki katsoisivat yhdessä videon. Poika huudahtaa nähneensä kyseisen videon. Sairaanhoitaja laittaa videokasetin pyörimään ja samalla tyttö, äiti ja isä istuvat lattialle television ympärille. Sairaanhoitaja istuu tuoliin. He katsovat videota. Poika tulee myös katsomaan videota.

Video loppuu. Kaikki nousevat ylös. Poika menee sängylleen ja katoaa kuvasta. Samalla sairaanhoitaja ehdottaa iltapesulle menoa ja sanoo, että hän voi hoitaa sen ja vanhemmat voivat lähteä kotiin. Tyttö kysyy vanhemmiltaan, että tulevatko he takaisin aamulla. Äiti vakuuttaa ja silittää tyttöä. Hetken hiljaisuus. Tyttö irroittaa otteensa. Isä ottaa tytön vielä syliinsä ja halaa häntä. Tyttö menee sairaanhoitajan luokse ja kääntyy katsomaan vielä vanhempiaan. Kaikki toivottavat hyvää yötä ja vanhemmat lähtevät. Tyttö jää vilkuttamaan reipas ilme kasvoillaan.

Sairanhoitaja kysyy tytöltä tunneelusta. Tyttö sanoo, että hänellä on mukana pehmolelu. Tyttö rutistaa pehmoleluaan, katsoo sitä silmiin, silittää sitä ja sanoo, ettei sen tarvitse pelätä. Sairanhoitaja laittaa tytön makuulleen, peittelee hänet ja nostaa sängyn laidan vähän ylemmäs. Hän näyttää tytölle vielä kerran soittokellon sekä muistuttaa, että nappia voi painaa ihan koska vaan, jos siltä tuntuu. Sairanhoitaja sitoo kellon sängyn laitaa. Sairanhoitaja kysyy tytöltä haluaako hän kuulla loppuun tarinan, jonka isä jo aiemmin aloitti. Tyttö ilmoittaa haluavansa. Sairanhoitaja alkaa lukea kirjaa. Tarinan loputtua sairaanhoitaja silittää tyttöä, sanoo hyvää yötä ja hiipii ovelle. Sairanhoitaja poistuu hiljaa huoneesta ovi narahtaen.

Tyttö alkaa pyöriä sängyssään ja hetken päästä havahtuu hereille. Hän päylylee ympärilleen, kuuntelee ääniä. Huoneessa kuuluu tipanlaskijan ääni ja huminaa sekä huoneen ulkopuolelta askelia. Tyttö on pelokas, hän nyhkyttää ja kyyneleet alkavat valua silmistä. Tyttö vilkaisee poikaa, joka on syvässä unessa. Tyttö muistaa kellon, miettii ja lopulta painaa nappia. Hetken kuluttua sairaanhoitaja tulee huoneeseen, menee tytön vuoteen vierelle ja kysyy mikä on hätänä. Tyttö kertoo pelkäävänsä ympäriltä kuuluvia ääniä ja yksin oloa. Sairanhoitaja rauhoittaa ja lohduttaa tyttöä. Hän selittää mistä äänet ovat peräisin. Sairanhoitaja istuu sängyn viereen tuolille ja silittää tyttöä, kunnes hän nukahtaa uudelleen. Sairanhoitaja käy katsomassa viereisessä sängyssä nukkuvaa poikaa, tarkistaa, että kaikki on kunnossa, mittaa lämmön ja kävelee sen jälkeen ovelle. Hän poistuu huoneesta.

Aamu sarastaa. Poika leikkii lattialla. Tyttö heräilee ja huomaa pojan leikkivän. Sairanhoitaja tulee huoneeseen. Hän toivottaa hyvää huomenta lapsille ja menee avaamaan verhot. Tyttö kysyy sairaanhoitajalta voiko hänkin mennä leikkimään. Sairanhoitaja vastaa myöntävästi ja laskee laidan. Tyttö menee pojan luokse ja istahtaa jumppamatolle. Heillä on hauskaa. Hoitaja katselee hetken lasten leikkiä ja poistuu huoneesta.

Lapset jatkavat leikkiä. Hetken päästä vanhemmat ilmestyvät ovelle. He huomaavat lasten leikkivän iloisesti ja jäävät ovelle tyytyväisenä katselemaan lapsia. Kuluu hetki. Poika huomaa tytön vanhemmat ja kertoo tytölle hänen vanhempiansa saapuneen. Tyttö kääntyy katsomaan ja on innoissaan. Kaikki katselevat toisiaan iloisesti.

VIDEOSSA KÄYTETTY TAUSTAMUSIIKKI

Universal Production Music:

Näyttelijät esittäytyvät: BMG_JW_2067_GuitarsUnplugged_01_CRYSTAL CLEAR.
29 sekuntia.

Aino menee nukkumaan: BMG_ATMOS_228_DeepInspiring_26_Autumnal
Timelapse. 68 sekuntia.

Aino herää yöllä ja pelkää: BMG_ATMOS_225B_Documentary_52_Iron Coffin. 29
sekuntia.

Sairaanhoitaja lohduttaa Ainoa: BMG_JW_2078_Less_Is_More_30_SONG OF
SADNESS. 95 sekuntia.

Isä ja äiti palaavat: BMG_JW_2067_GuitarsUnplugged_01_CRYSTAL CLEAR. 98
sekuntia.

Lopputekstit: BMG_JW_2067_GuitarsUnplugged_04_TRAVELOGUE. 28 sekuntia

UNILOHIKÄÄRME

Lohikäärme lentää
halki tähtitaivaan,
matkustajana pieni tyttö
jo unisena tuhisee.

Lohikäärmeen haukotus
on hurja tuulen puuska.
Hirvittävän väsynyt
on vanha lohikäärme.

Nyt ei saisi nukahtaa,
matkaa täytyy jaksaa jatkaa,
kallista lastia
yöhön kuljettaa.

Lohikäärmeen uni on syvä kuin Tyyni meri,
ja sen kuorsaus kuuluu
ukkosen jylynä maahan.

Lohikäärmeen vilkkuluomet painavat ainakin tuhat kiloa,
ja katselee hän jo unikuvia.

Säpsähtäen hätkähtää, itseksensä noituaa,
"NYT EN SAA MÄ UINAHTAA!"

Tulta suustaan sihauttaen,
itseänsä herätellen,
kulkee käärme aamun asti,
selässensä tyttölapsi.

Uusi päivä nousee, ja määränpää jo häämöttää.
Ikkunasta tumma hahmo liittää lastenhuoneeseen,
ja laskee lapsen vuoteeseen.

Sitten ikkunasta katoaa, taivaanrannan taa.
Siellä viimein nukkuu käärme, kunnes saapuu uusi yö.

Hoitotyön osaamisyhteisö
lehtori Marja Salmela
marja.salmela@sadia.fi
puh. 31081666

14.03.2007

Johtava ylihoitaja Kirsi Sillanpää
HUS Lasten ja nuorten sairaala

Anomus Lastenklinikan tilojen käytöstä videon kuvaamiseen

Pyydän tällä anomuksella sairaanhoidon opiskelijoille Suvi-Tuuli Halkola, Hanna-Leena Jahnsson ja Hanna Ylänen, ryhmä SHS04S1, mahdollisuutta käyttää yhtä Lastenklinikan potilashuonetta keväällä 2007 videon kuvaamista varten. Videon tarkoituksena on lievittää leikki-ikäisen lapsen sairaalapelkoa, ja se on opiskelijoiden opinnäytetyönään tekemä tuote.

Video sisältyy Musiikki ja draama lapsen pelon ja kivun lievittäjänä – projektiin. Projekti on Helsingin ammattikorkeakoulun, HUS Lasten ja nuorten sairaalan ja Turun yliopiston Hoitotieteen laitoksen yhteinen projekti leikki-ikäisen lapsen pelon ja kivun lievityksestä. Yhteyshenkilönä Lastenlinikalla toimii ylihoitaja Inger Mäenpää.

Kyseistä videota varten opiskelijat tarvitsisivat iltapäivän/illan ajaksi käyttöönsä kahden hengen potilashuoneen, missä tavanomaisten kalusteiden lisäksi on televisio ja dvd-laite, kaksi nesteensiirtotelinettä tipanlaskijoineen ja nestepussit/letkustot sekä kaksi suonikanyyliä. Muista kuvaukseen ja lavastukseen tarvittavista välineistä opiskelijat huolehtivat itse.

Paras aika videoinnille olisi 27.–29.4, 6.5. tai 26.–27.5.2007. Ko. projektissa yhteistyötä on tehty erityisesti osastoilla K5 ja K8, mutta videointi voidaan toteuttaa muuallakin sairaalan tiloissa. Valmis video luovutetaan Lastenklinikan käyttöön opinnäytetyön sopimuksen mukaisesti. Oheisena on opiskelijoiden opinnäytetyön työsuunnitelma.

Lehtori TtM Marja Salmela
Helsingin ammattikorkeakoulu

KUVAUSSISSA TARVITTAVAT VÄLINEET JA REKVISIITTA

Välineet

videokamera
kuvanvakain
videokasetteja
kolmijalka
mikrofoni
kaksi valaisinta
jatkojohtoja

Puvut

Aino Niemelä: ensin omat vaatteet, myöhemmin potilasasu, kanyyli
Eeva Niemelä (äiti): arkivaatteet
Kalle Niemelä (isä): arkivaatteet
Markus Aaltonen (lääkäri): lääkäritakki, farkut, siistit kengät, stetoskooppi
Mikko (huonekaveri): potilasasu, kanyyli
Minttu Salminen (sairaanhoitaja): sairaanhoitajan asu, nimikyltti

Lavasteet

kaksi sairaalasänkyä + lakanat
kaksi yöpöytää
kolme tuolia
verhot
yövalo
soittokello
potilaspaperit
kuulakärkikynä
televisio
dvd-laite
dvd-levy
leluja
Ainon reppu
Ainon pehmolelu
Mikon rätti
leikkimatto
piirustuspaperia
kynälaatikko + kyniä
kirjoja
kuvia seinillä
tippateline + tipanlaskija
tippaletku
100 ml 0,9 % NaCl
käsihuhde
kaksi kanyyliä
kanyyliteippiä
mandriini
tusseja
kuumemittari

DVD-KOTELON TAKAKANSI

Aino jää ensimmäistä kertaa yöksi sairaalaan. Sairaala on ympäristönä hänelle outo ja pelottava. Aino käyttää erilaisia selviytymiskeinoja pelkojensa voittamiseen.

Leikki-ikäisen lapsen yleisimpiä pelonaiheita sairaalassa ovat yksinjäämisen ja vanhemmista eroon joutumisen pelko. Lapsen tulisi tuntea olonsa turvalliseksi ollessaan sairaalassa. Videon näyttämällä pyritään ehkäisemään ja lievittämään leikki-ikäisen lapsen pelkoja sekä auttamaan häntä niiden käsittelyssä. Lapsi saa videon avulla käsityksen yöllisistä tapahtumista ja keinoista selviytyä mahdollisista peloistaan.

Tämä opetusvideo on sairaanhoitajaopiskelijoiden opinnäytetyö. Se on osa tutkimus- ja kehittämishanketta Musiikki- ja draama lapsen pelon ja kivun lievittäjänä. Videon sisältö perustuu tutkittuun tietoon lapsen peloista ja niistä selviytymiskeinoista.

Video voi herättää lapsessa erilaisia kysymyksiä. Suositeltavaa on, että lapsi katsoo videon aikuisen kanssa ennen kuin hän jää yöksi sairaalaan.

DVD:tä ei saa kopioida eikä jälleenmyydä ilman tekijöiden lupaa.

Opetusvideo

Valmistusvuosi: 2007

Kesto: 13 min 36 s

Kuvasuhde: 4:3

Ääni: stereo

DVD

video

Halkola, Jahnsson, Ylänen p. 050 5452253

KOHTAUS	1. Alkutekstit		2. Lääkäri	
	Videon nimi ja sen tekijät.	Roolihahmojen esittely.	Aino, äiti, isä ja lääkäri istuvat ja keskustelevat potilashuoneessa.	Lääkäri poistuu huoneesta.
Aino		esittäytyy	istuu isän sylissä ja kuuntelee	kättelee lääkäriä
Äiti		esittäytyy	kuuntelee tarkkaavaisena ja silittää Ainoa	kättelee lääkäriä
Isä		esittäytyy	kuuntelee tarkkaavaisena	kättelee lääkäriä
Lääkäri		esittäytyy	puhuu kaikille	laittaa tuolin paikalleen, kättelee kaikkia ja laittaa käsihuhdetta
Mikko		esittäytyy		
Sairaanhoitaja		esittäytyy		
Kamera		yksittäiskuvaa kaikista		
Musiikki	tunnusmusiikki	tunnusmusiikki		
Muuta	Mustaan ruutuun tulee valkoisella videon ja sen tekijöiden nimet.	Näyttelijöiden kuvat tulevat ruutuun vuoron perään. He sanovat roolimensä, jotka ilmestyvät samanaikaisesti ruutuun.		

3. Piirtäminen				
Aino, äiti ja isä istuvat lattialla ja Aino piirtää.	Mikko tulee huoneeseen piirtämään ja äiti piirtää Ainolle kuvan.			
piirtää	tervehtii Mikkoa ja ojentaa hänelle paperin	huomaa Mikon kanyyliteipissä olevan kuvan ja pyytää äidiltään samanlaista	ojentaa kätensä äidille ja kertoo minkä kuvan haluaa	jatkaa piirteilyä
katsoo piirtämistä	tervehtii Mikkoa	seuraa sivusta	ottaa yöpöydän laatikosta teipin, kysyy Ainolta minkä kuvan hän haluaa ja piirtää sen	seuraa sivusta
katsoo piirtämistä	tervehtii Mikkoa	seuraa sivusta	seuraa sivusta	katsoo kelloa ja ehdottaa iltapalalle menoa
	tervehtii kaikkia ja istuu lattialle	ottaa kynän laatikosta	piirtää	piirtää

4. Muistelu			5. Video	
Aino, äiti ja isä juttelevat potilashuoneessa.	Ainon ajatuksissa palataan lääkärin kanssa keskusteluun.	Aino havahtuu äidin puheeseen.	Aino, äiti, isä ja Mikko ovat potilashuoneessa.	Sairaanhoitaja tulee huoneeseen.
istuu sängyllä ja puhuu äidille ja isälle	näkee lääkärin	hätkähtää ja vastaa äidille	istuu isän sylissä ja kuuntelee	hymyilee, vastaa sairaanhoitajalle ja katsoo Mikkoon päin
istuu sängyllä, silittää Ainon hiuksia ja puhuu Ainolle		puhuu Ainolle ja silittää häntä	äiti istuu sängyllä ja kuuntelee	tervehtii ja kättelee sairaanhoitajaa
istuu tuolilla ja puhuu Ainolle		seuraa sivusta	istuu tuolilla ja lukee kirjaa ääneen	tervehtii ja kättelee sairaanhoitajaa
	puhuu Ainolle			
			leikkii lattialla	leikkii lattialla, hymyilee ja katsoo Ainoon päin
				laittaa käsihuhdetta, kävelee Ainon viereen, esittäytyy, tervehtii kaikkia kädestä pitäen ja kyselee Ainalta kuulumisia
	Ainon silmin			
	mustavalkoinen kuva, yksin-sana jää kaikumaan			

			6. Ero	
	Kaikki menevät katsomaan videota.		Kaikki istuvat katsomassa videota. Video loppuu ja kaikki nousevat ylös.	
kokeilee nappia	menee istumaan lattialle television ääreen	katsoo videota	vastaa sairaanhoitajalle	puhuu äidille ja isälle
seuraa sivusta	menee istumaan lattialle television ääreen	katsoo videota	seuraa sivusta	seuraa sivusta
seuraa sivusta	menee istumaan lattialle television ääreen	katsoo videota	seuraa sivusta	vastaa sairaanhoitajalle ja puhuu Ainolle
huudahtaa		menee sairaanhoitajan syliin ja katsoo videota	seuraa sivusta	katoaa kuvasta sängylleen
puhuu, näyttää nappia ja ehdottaa videon katsomista	kävelee television luokse, laittaa dvd:n pyörimään, tarjoaa tuoleja ja istuu	katsoo videota	kysyy Ainolta mielipidettä videosta	siirtää tuolin paikoilleen ja ehdottaa ilta-kesulle menoa
			kuva siirtyy televisiosta sen katsojiin	

	7. Nukkumaanmeno		
Äiti ja isä lähtevät huoneesta.	Aino, Mikko ja sairaanhoitaja ovat potilashuoneessa.		
menee sairaanhoitajan luokse, kääntyy katsomaan vanhempiaan ja toivottaa hyvää yötä	istuu sängyllä ja vastaa sairaanhoitajalle	kaivaa pehmolelun repusta, rutistaa sitä, katsoo sitä silmiin, silittää sitä, puhuu sille, asettelee sen tyynylle ja peittelee sen	makaa sängyssä
toivottaa hyvää yötä, ottaa käsihuuhdetta ja lähtee			
toivottaa hyvää yötä, ottaa käsihuuhdetta ja lähtee			
	on sängyssä peiton alla	makaa sängyssä	makaa sängyssä
seisoo Ainon vieressä ja toivottaa hyvää yötä	säätlee tippaa seisten ja puhuu Ainolle	antaa repun Ainolle	laittaa Ainon makuulle, peittelee hänet, nostaa sängyn laidan, muistuttaa soittokellosta ja sitoo kellon sängyn laitaan
		surullista taustamusiikkia	surullista taustamusiikkia

			8. Pelko
Sairaanhoitaja lukee iltasatua.		Sairaanhoitaja poistuu huoneesta.	Aino ja Mikko nukkuvat potilashuoneessa.
makaa sängyssä ja vastaa sairaanhoitajalle	makaa sängyssä ja nukahtaa	makaa sängyssä ja nukkuu	pyörii sängyssä, havahtuu hereille, pälyilee ympärilleen, kuuntelee ääniä, nyyhkyttää, kyynelehtii, vilkaisee Mikkoa ja painaa nappia
makaa sängyssä	makaa sängyssä ja nukkuu	makaa sängyssä ja nukkuu	nukkuu
puhuu Ainolle, ottaa kirjan ja alkaa lukea	laskee kirjan pöydälle, silittää Ainoa, toivottaa hyvää yötä, käy katsomassa Mikkoa ja hiipii ovelle	laittaa käsihuhdetta ja poistuu huoneesta	
surullista taustamusiikkia	surullista taustamusiikkia	surullista taustamusiikkia	pelottavaa taustamusiikkia

		9. Aamu	
Sairaanhoitaja tulee huoneeseen.	Sairaanhoitaja käy katsomassa Mikkoa ja poistuu huoneesta.	Aino ja Mikko ovat potilashuoneessa. Sairaanhoitaja tulee huoneeseen.	Sairaanhoitaja poistuu huoneesta.
makaa sängyssä ja puhuu sairaanhoitajalle	nukahtaa	herää, katsoo Mikkoa ja vastaa sairaanhoitajalle	puhuu sairaanhoitajalle ja menee lattialle leikkimään Mikon kanssa
nukkuu	nukkuu	leikkii lattialla ja vastaa sairaanhoitajalle	leikkii lattialla
painaa kutsun pois, laittaa käsihuuhdetta, menee Ainon luokse, istuu tuolille, puhuu Ainolle ja silittää Ainoa	kävelee Mikon sängyn luokse, mittaa lämmön, kirjaa tuloksen ylös, kävelee ovelle, ottaa käsihuuhdetta ja poistuu	laittaa käsihuuhdetta, toivottaa hyvää huomenta ja menee avaamaan verhot	puhuu Ainolle, laskee sängyn laidan alas, auttaa Ainoa tippatelineen kanssa, katselee lasten leikkiä, hymyilee, ottaa käsihuuhdetta ja poistuu huoneesta
lohdullista taustamusiikkia	lohdullista taustamusiikkia		
	kertoja taustalla		

		10. Kertaus	11. Lopputekstit
Äiti ja isä tulevat huoneeseen.		Aino kertoo selviytymiskeinonsa pelosta.	Lopputekstit.
leikkii lattialla, ei huomaa äitiä ja isää	istuu lattialla, kääntyy katsomaan ovelelle ja katsoo riemuissaan äitiä ja isää	puhuu kameralle	
laittaa käsihuuhdetta, katsoo Ainoa, katsoo isää ja katsoo uudestaan Ainoa	seisoo ovella, tervehtii Ainoa iloisesti ja katsoo häntä		
laittaa käsihuuhdetta, katsoo Ainoa, katsoo äitiä ja katsoo uudestaan Ainoa	seisoo ovella, tervehtii Ainoa iloisesti ja katsoo häntä		
leikkii lattialla, katsoo ovelelle ja kertoo Ainolle, että äiti ja isä tulivat	istuu lattialla ja katsoo iloisesti Ainon äitiin ja isään päin		
		lähikuvaa Ainosta	
	tunnusmusiikki	tunnusmusiikki	iloista musiikkia
			valk. lopputeksti, kiitokset ja vuosi mustalla pohjalla, valk. pohjalla sponsorien logot

